

Годишен отчет на ЕЦБ

2018

Доклад на ръководството	2
Финансов отчет на ЕЦБ	24
Баланс към 31 декември 2018 г.	24
Отчет за приходите и разходите за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.	26
Счетоводна политика	27
Приложения към баланса	37
Задбалансови инструменти	55
Приложения към отчета за приходите и разходите	58
Събития, настъпили след приключването на баланса	66
Доклад на независимите одитори	69
Бележка за разпределянето на печалби/загуби	75

Доклад на ръководството

1 Предназначение на доклада на ръководството на ЕЦБ

Докладът на ръководството е неделима част от годишния отчет на ЕЦБ. Неговото предназначение е да предостави на читателите контекстуална информация във връзка с финансовия отчет.¹ Като се има предвид, че дейностите и операциите на ЕЦБ се извършват в изпълнение на нейните цели на политиката, финансовата ѝ позиция и резултат би следвало да се разглеждат успоредно с дейностите ѝ по политиката.

За тази цел докладът на ръководството представя основните дейности и операции на ЕЦБ и тяхното отражение върху финансовия отчет. Освен това в него се анализират главните тенденции в баланса и отчета за приходите и разходите през годината и се включва информация за финансовите средства на ЕЦБ. И накрая, в него се описват условията на риск, в които функционира ЕЦБ, като се предоставя информация за финансовите и операционните рискове, на които е изложена, и за използваните за редуцирането им политики за управление на риска.

2 Дейности

ЕЦБ е част от Евросистемата, чиято първостепенна цел е да поддържа ценова стабилност. Както е посочено в Устава на ЕСЦБ², основните задачи на ЕЦБ са да провежда паричната политика на еврозоната, да осъществява валутни операции, да управлява официалните резерви в чуждестранна валута на държавите от еврозоната и да подпомага гладкото функциониране на платежните системи.

ЕЦБ също така отговаря за ефикасното и последователно функциониране на единния надзорен механизъм (ЕНМ) с оглед на осъществяването на инвазивен и ефикасен банков надзор, като по този начин допринася за сигурността и устойчивостта на банковата система и за стабилността на финансовата система.

Операциите по паричната политика на Евросистемата се отразяват във финансовите отчети на ЕЦБ и националните централни банки (НЦБ) от еврозоната съгласно принципа на децентрализираното прилагане на паричната политика в Евросистемата. В Диаграма 1 по-долу е представен обзор на

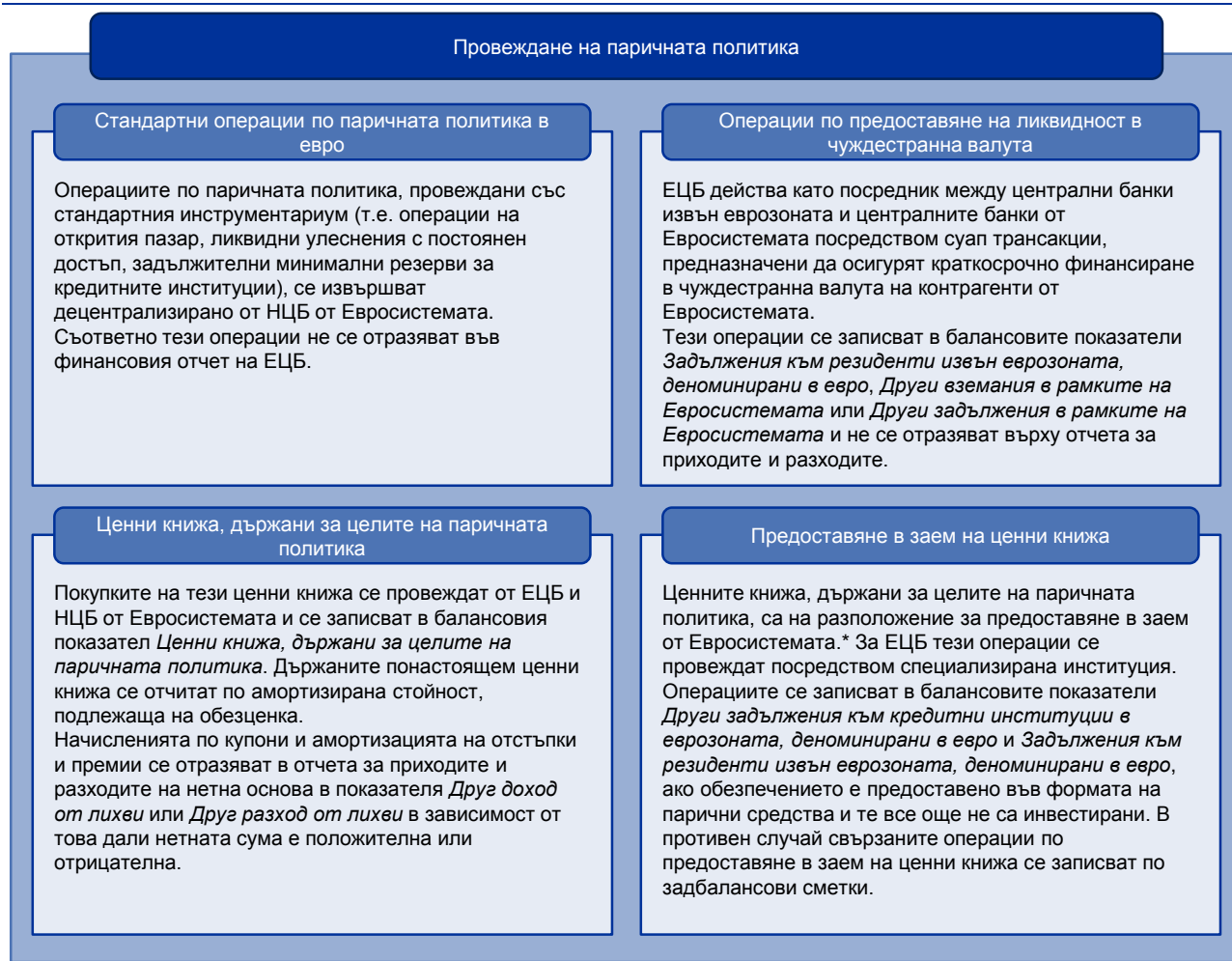
¹ Финансовият отчет включва баланса, отчета за приходите и разходите и свързаните с тях приложения. Годишният отчет включва финансовия отчет, доклада на ръководството, доклада на независимите одитори и бележката относно разпределянето на печалби/загуби.

² Протокол за Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка.

основните операции и функции на ЕЦБ в изпълнение на нейния мандат и е показано по какъв начин се отразяват те върху финансовия ѝ отчет.

Диаграма 1

Основните дейности на ЕЦБ и тяхното отражение върху финансовия ѝ отчет

* Повече подробности за отдаването в заем на ценни книжа можете да намерите на [уебсайта на ЕЦБ](#).

Осъществяване на операции на валутния пазар и управление на официалните валутни резерви на държавите от еврозоната

Валутни операции и управление на валутните резерви

Валутните резерви на ЕЦБ се представят в баланса, главно в показателите *Злато и вземания в злато*, *Вземания от резиденти извън еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута*, *Вземания от резиденти в еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута*, *Задължения към резиденти в еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута* и *Задължения към резиденти извън еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута*. Валутните трансакции се записват по задбалансови сметки до датата на сетълмент.

Нетният доход от лихви, включително начисленията по купони и амортизацията на отстъпки и премии, се включва в отчета за приходите и разходите в показателя *Доход от лихви по чуждестранни резервни активи*.

Нереализираните ценови и курсови загуби, надвишаващи отчетените преди нереализирани печалби по същите показатели, както и реализираните печалби и загуби, произтичащи от продажбата на валутни резерви, също се включват в отчета за приходите и разходите, съответно в показателите *Намаляване на стойността на финансови активи и позиции* и *Реализирани печалби/загуби, произтичащи от финансови операции*. Нереализираните печалби се записват в баланса в показателя *Сметки за преоценка*.

Подпомагане на гладкото функциониране на платежните системи

Платежни системи (TARGET2)

Салдата в рамките на Евросистемата на НЦБ от еврозоната към ЕЦБ, възникващи във връзка с TARGET2*, се отразяват заедно в баланса на ЕЦБ като единствена нетна позиция по активите или пасивите. Лихвите по тези салда се включват в отчета за приходите и разходите в показателите *Друг доход от лихви* и *Друг разход от лихви*.

* Повече подробности за TARGET2 можете да намерите на [уебсайта на ЕЦБ](#).

Принос за сигурността и стабилността на банковата система и за устойчивостта на финансовата система

Банков надзор – единният надзорен механизъм

Годишните разходи на ЕЦБ във връзка с надзорните ѝ задачи се възстановяват чрез начисляването на поднадзорните лица на годишни надзорни такси. Надзорните такси са включени в отчета за приходите и разходите в показателя *Нетен доход от такси и комисиони*.

Освен това ЕЦБ има право да налага административни санкции на поднадзорните лица за неизпълнение на задълженията им съгласно банковото пруденциално законодателство на ЕС (включително надзорните решения на ЕЦБ). Свързаният с това доход се записва в отчета за приходите и разходите в показателя *Нетен доход от такси и комисиони*.

Други

Банкноти в обращение

ЕЦБ има дял от 8% от общата стойност на евробанкнотите в обращение. Този дял е обезпечен с вземания от НЦБ, които се олихвяват по лихвения процент по основните операции по рефинансиране. Тези лихви се включват в отчета за приходите и разходите в показателя *Доход от лихви във връзка с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата*.

Разходите, които възникват във връзка с презграничното превозване на евробанкноти между печатници за банкноти и НЦБ, за доставка на нови банкноти и между НЦБ, за компенсирание на недостиг с допълнителни запаси, се поемат централно от ЕЦБ. Тези разходи се представят в отчета за приходите и разходите в показателя *Услуги по производството на банкноти*.

Портфейл от собствени средства

Портфейлът от собствени средства на ЕЦБ се представя в баланса, главно в показателя *Други финансови активи*.

Нетният доход от лихви, включително начисленията по купони и амортизацията на отстъпки и премии, се включва в отчета за приходите и разходите в показателите *Друг доход от лихви* и *Друг разход от лихви*.

Нереализираните ценови загуби, надвишаващи отчетените преди нереализирани ценови печалби по същите показатели, както и реализираните печалби и загуби, произтичащи от продажбата на ценни книжа, също се включват в отчета за приходите и разходите, съответно в показателите *Намаляване на стойността на финансови активи и позиции* и *Реализирани печалби/загуби, произтичащи от финансови операции*. Нереализираните ценови печалби се записват в баланса в показателя *Сметки за преоценка*.

3 Финансови въпроси³

3.1 Баланс

Балансът на ЕЦБ започна да се разраства през четвъртото тримесечие на 2014 г. вследствие на придобиването на ценни книжа по третата програма за закупуване на обезпечени облигации и програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа. Разрастването продължи през следващите години (виж Графика 1), главно в резултат от придобиването на ценни книжа по програмата за закупуване на активи на публичния сектор.

32,9 млрд. евро
увеличение на общия
размер на активите
през 2018 г.

През 2018 г. **общият размер на активите на ЕЦБ** нарасна с 32,9 млрд. евро до 447,1 млрд. евро, главно поради нейния дял в покупките на ценни книжа по програмата за закупуване на активи⁴. Увеличението беше по-малко, отколкото през 2017 г., заради намаления темп на месечните покупки по програмата за закупуване на активи през 2018 г. Тези покупки доведоха до увеличение в показателя *Ценни книжа, държани за целите на паричната политика*, а паричният сетълмент на покупките посредством сметки в TARGET2 доведе до

³ В целия документ представените числа може да не съответстват точно на сборовете, а процентите може да не отразяват точно абсолютните стойности. Това се дължи на закръгляването.

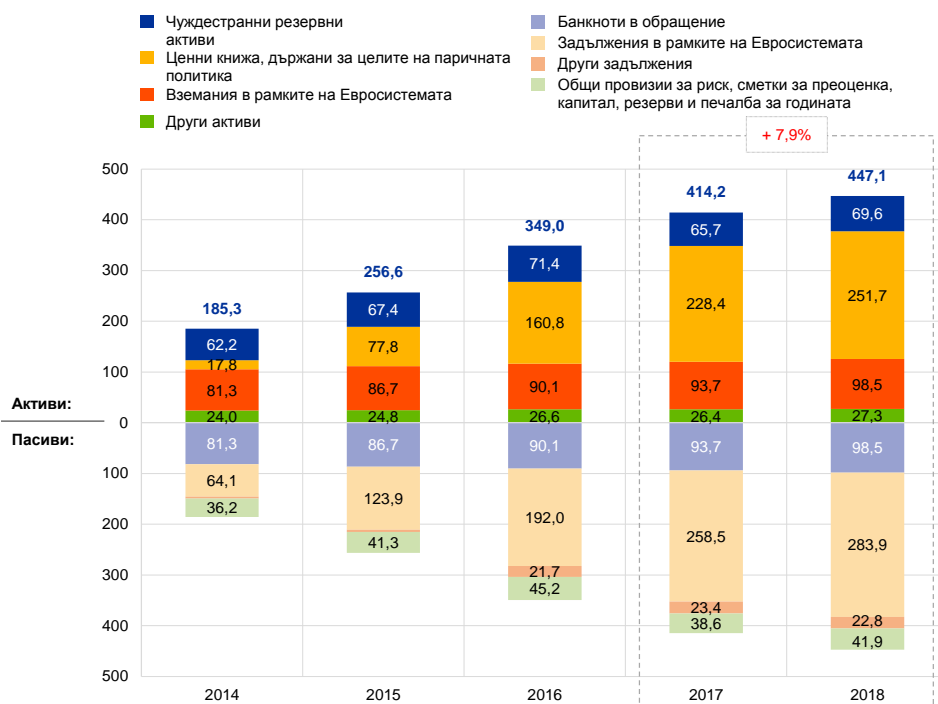
⁴ Програмата за закупуване на активи включва третата програма за закупуване на обезпечени облигации, програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа, програмата за закупуване на активи на публичния сектор и програмата за закупуване от корпоративния сектор. Повече подробности за програмата за закупуване на активи можете да намерите на [уебсайта на ЕЦБ](#).

съответно нарастване в показателя *Задължения в рамките на Евросистемата*.

Графика 1

Основни компоненти на баланса на ЕЦБ

(млрд. евро)

56%

от общите активи са ценни книжа, държани за целите на паричната политика

В края на 2018 г. **деноминираните в евро ценни книжа, държани за целите на паричната политика**, съставляваха 56% от общия размер на активите на ЕЦБ. По този показател в баланса ЕЦБ държи ценни книжа, придобити по програмата за пазарите на ценни книжа, трите програми за закупуване на обезпечени облигации, програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа и програмата за закупуване на активи на публичния сектор.⁵ През 2018 г. покупките по третата програма за закупуване на обезпечени облигации, програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа и програмата за закупуване на активи на публичния сектор⁶ продължиха до края на годината, когато приключиха нетните покупки. Покупките бяха извършени въз основа на решенията на Управителния съвет за общите месечни покупки на Евросистемата съгласно предварително определени критерии за допустимост. Евросистемата ще продължи да реинвестира изцяло погашенията по главници на ценни книжа с настъпващ падеж, придобити по програмата за закупуване на активи, в съответствие с решението на Управителния съвет от 13 декември 2018 г.

⁵ ЕЦБ не придобива ценни книжа по програмата за закупуване от корпоративния сектор.

⁶ През 2018 г. не са извършвани покупки по първите две програми за закупуване на обезпечени облигации и по програмата за пазарите на ценни книжа, тъй като покупките по тези програми приключиха съответно през 2010 г. и 2012 г.

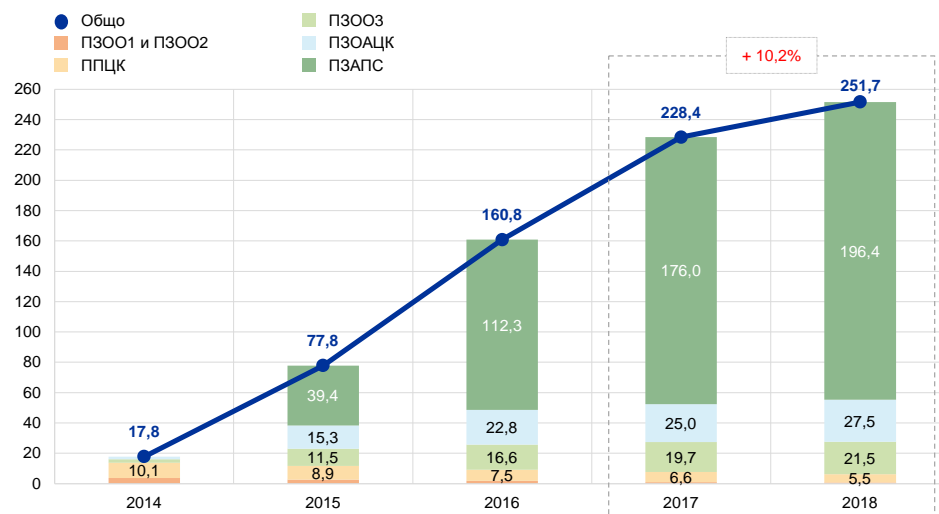
23,3 млрд. евро
увеличение на ценните
книжа, държани за
целите на паричната
политика

В резултат от покупките през 2018 г. портфейлът от ценни книжа, държани от ЕЦБ за целите на паричната политика, се увеличи с 23,3 млрд. евро до 251,7 млрд. евро (виж Графика 2), като огромната част от това увеличение се дължи на покупките по програмата за закупуване на активи на публичния сектор. Намалението на наличностите по първата и втората програма за закупуване на обезпечени облигации и по програмата за пазарите на ценни книжа се дължи на изплащания в размер на 1,5 млрд. евро.

Графика 2

Ценни книжа, държани за целите на паричната политика

(млрд. евро)

Източник: ЕЦБ

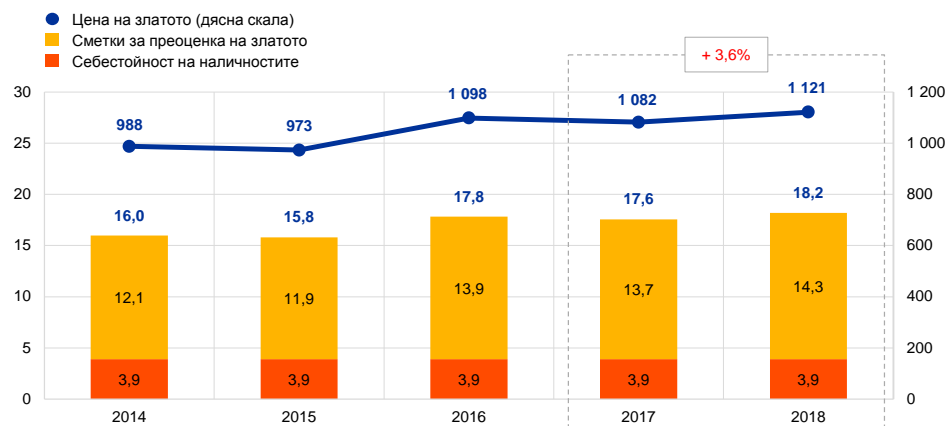
През 2018 г. общата равностойност в евро на **чуждестранните резервни активи на ЕЦБ**, които се състоят от злато, специални права на тираж, щатски долари, японски йени и китайски юани, се увеличи с 3,9 млрд. евро до 69,6 млрд. евро.

Равностойността в евро на наличностите на ЕЦБ от злато и вземания в злато се увеличи през 2018 г. с 0,6 млрд. евро до 18,2 млрд. евро (виж Графика 3) поради нарастване на пазарната цена на златото в евро, като размерът на наличностите в унции чисто злато остана непроменен. Това нарастване доведе и до увеличение в същия размер в сметките за преоценка на ЕЦБ (виж Раздел 3.2).

Графика 3

Наличности от злато и цена на златото

(лява скала: млрд. евро; дясна скала: евро за унция чисто злато)

Източник: ЕЦБ

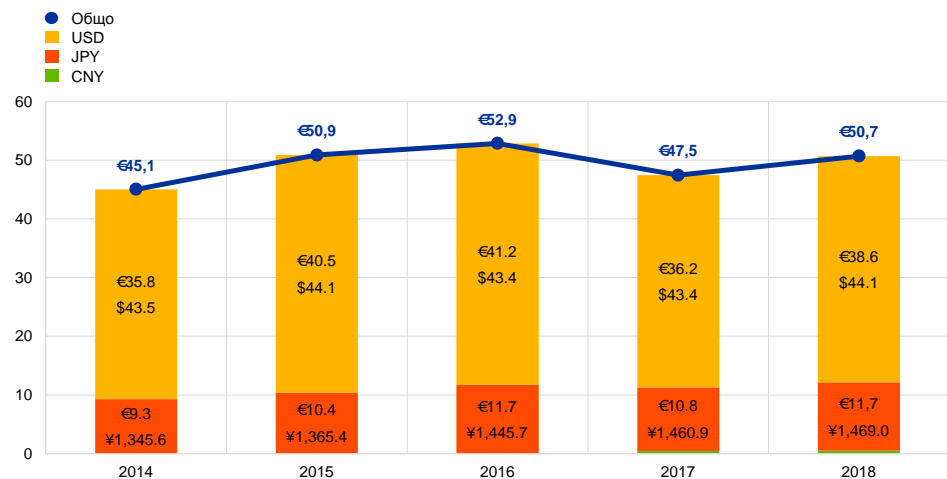
Стойността на нетните валутни резерви на ЕЦБ нарасна поради понижението на обменния курс на еврото

Равностойността в евро на нетните валутни резерви на ЕЦБ⁷ в щатски долари, японски йени и китайски юани се увеличи с 3,2 млрд. евро до 50,7 млрд. евро (виж Графика 4), главно поради поевтиняването на еврото спрямо щатския долар и японската йена. Това нарастване намира отражение и в по-високите салда по сметките за преоценка на ЕЦБ (виж Раздел 3.2).

Графика 4

Валутни резерви

(млрд. евро)

Източник: ЕЦБ

⁷ Тези наличности се състоят от активи, включени в балансовите показатели *Вземания от резиденти извън еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута – Салда в банки и инвестиции в ценни книжа, външни заеми и други външни активи* и *Вземания от резиденти в еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута*.

Щатските долари продължиха да са главният компонент на чуждестранните валутни резерви на ЕЦБ с приблизителен дял от 76% в техния общ размер в края на 2018 г.

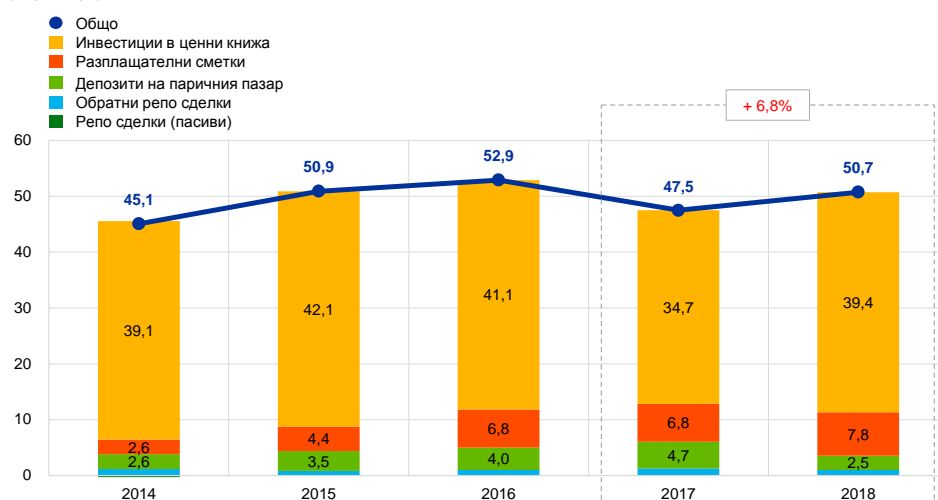
ЕЦБ управлява инвестирането на чуждестранните си валутни резерви чрез тристепенен процес. Най-напред риск мениджърите в ЕЦБ съставят стратегически референтен портфейл, който се одобрява от Управителния съвет. След това мениджърите на портфейли в ЕЦБ съставят тактически референтен портфейл, който се одобрява от Изпълнителния съвет. В третия етап текущите инвестиционни операции се провеждат децентрализирано от НЦБ.

Валутните резерви на ЕЦБ се инвестират главно в ценни книжа и депозити на паричния пазар или се държат по разплащателни сметки (виж Графика 5). Ценните книжа в този портфейл се оценяват по пазарни цени в края на годината.

Графика 5

Състав на инвестициите в чуждестранна валута

(млрд. евро)

Източник: ЕЦБ

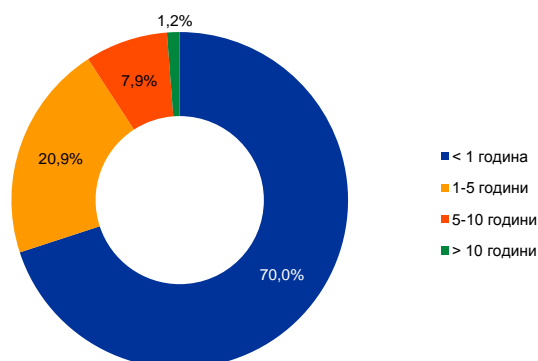
70%

ценни книжа, деноминирани в чуждестранна валута, с матуриретен срок под една година

Предназначението на валутните резерви на ЕЦБ е да се финансират потенциални интервенции на валутния пазар. Ето защо валутните резерви на ЕЦБ се управляват съобразно с три цели. Според приоритета им те са ликвидност, сигурност и възвръщаемост. Поради това този портфейл се състои основно от ценни книжа с кратък матуриретен срок (виж Графика 6).

Графика 6

Матуритетен профил на деноминирани в чуждестранна валута ценни книжа

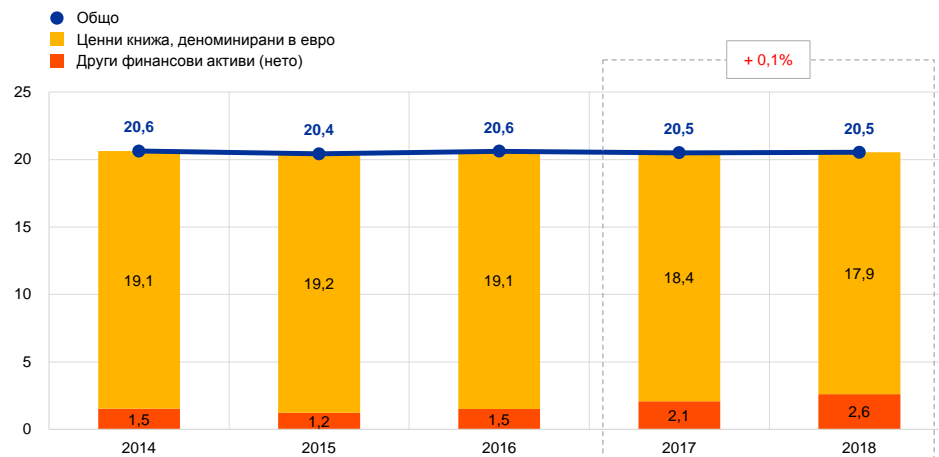
Източник: ЕЦБ

През 2018 г. **портфейлът от собствени средства** остана практически непроменен (виж Графика 7). Този портфейл се състои основно от деноминирани в евро ценни книжа, които се оценяват по пазарни цени в края на годината.

Графика 7

Портфейлът от собствени средства на ЕЦБ

(млрд. евро)

Източник: ЕЦБ

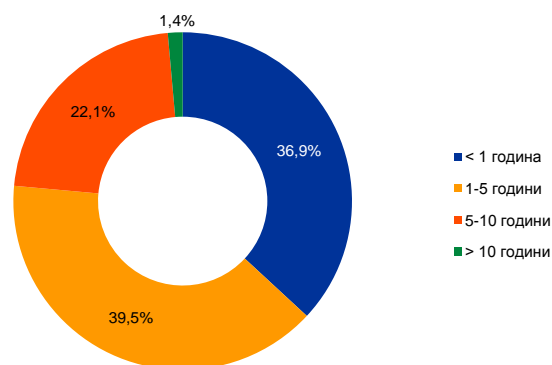
Портфейлът на ЕЦБ от собствени средства е държан като пряко съответствие срещу внесенения капитал, провизиите за валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск и общия резервен фонд. Предназначението му е да осигурява приходи, които да допринасят за финансирането на оперативните разходи на ЕЦБ, несвързани с изпълнението на надзорните ѝ задачи.⁸ В този смисъл целта на управлението на портфейла от собствени средства е

⁸ Разходите на ЕЦБ по изпълнението на надзорните ѝ задачи се възстановяват чрез начисляване на поднадзорните лица на годишни надзорни такси.

максимализиране на възвръщаемостта при редица ограничения, свързани с риска. Това води до по-диверсифицирана матуритетна структура (виж Графика 8) в сравнение с портфейла от валутни резерви.

Графика 8

Матуритетен профил на ценните книжа от портфейла от собствени средства на ЕЦБ

Източник: ЕЦБ

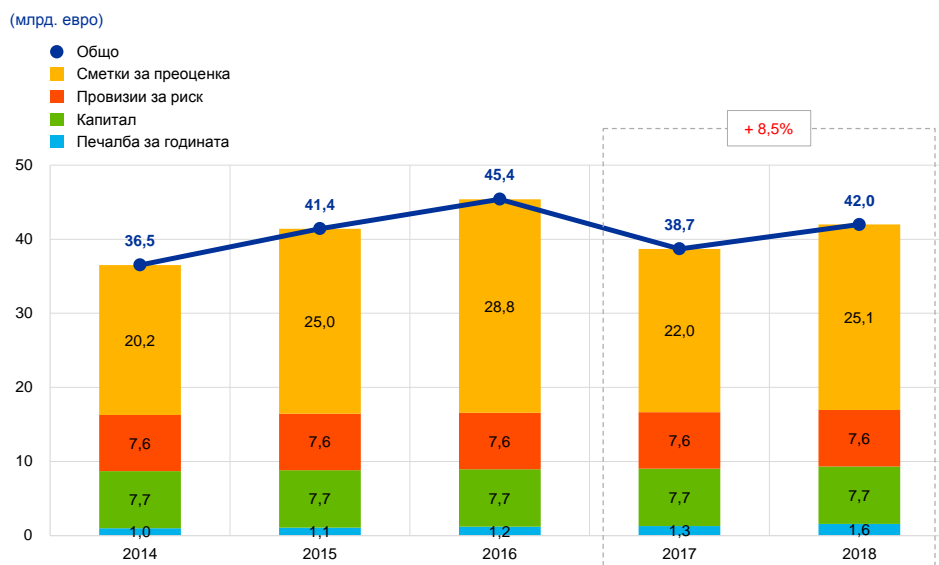
3.2

Финансови ресурси

 42,0 млрд. евро
размер на
финансовите ресурси
на ЕЦБ

Финансовите ресурси на ЕЦБ включват капитала, общите провизии за риск, сметките за преоценка и печалбата за годината. Тези финансови ресурси i) се инвестират в активи, които генерират приходи, и/или ii) се използват за пряко компенсиране на загуби в резултат от реализирани се финансови рискове. Към 31 декември 2018 г. **финансовите ресурси на ЕЦБ** възлизаха на 42,0 млрд. евро (виж Графика 9). Тази сума е с 3,3 млрд. евро повече в сравнение с 2017 г., главно поради увеличение в сметките за преоценка вследствие на понижаването на обменния курс на еврото.

Графика 9
Финансови ресурси на ЕЦБ

Източник: ЕЦБ

Забележка: „Сметките за преценка“ включват печалбите от преценка на златото, чуждестранната валута и наличностите от ценни книжа, но не включват сметката за преценка за доходи след приключване на трудовите правоотношения.

5%
 поевтиняване на
 еврото спрямо щатския
 долар през 2018 г.

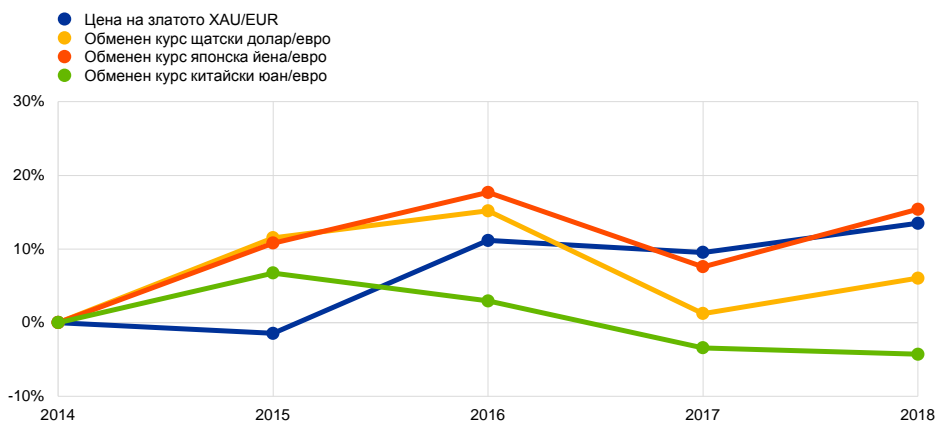
Нереализираните печалби по златото, чуждестранната валута и ценните книжа, които подлежат на ценова преценка, не се признават за приход в отчета за приходите и разходите, а се записват направо по **сметки за преценка**, отразени в пасивите на баланса на ЕЦБ. Салдата по тези сметки могат да се използват, за да се неутрализира въздействието от всякакви бъдещи неблагоприятни промени в съответните цени и/или курсове и по този начин те засилват устойчивостта на ЕЦБ срещу базовите рискове. През 2018 г. сметките за преценка за златото, чуждестранната валута и ценните книжа⁹ отбелязаха увеличение с 3,0 млрд. евро до 25,1 млрд. евро, главно поради понижаването на обменния курс на еврото спрямо щатския долар, японската йена и златото (виж Графика 10).

⁹ Показателят *Сметки за преценка* в баланса включва още преизчисленията по доходи след приключване на трудовите правоотношения.

Графика 10

Основни валутни курсове и цена на златото през периода 2014–2018 г.

(процентно изменение спрямо 2014 г., данни в края на годината)

Източник: ЕЦБ

Печалбата, произтичаща от активите и пасивите на ЕЦБ в дадена финансова година, може да се използва за компенсиране на потенциални загуби, претърпени през същата година. През 2018 г. **печалбата на ЕЦБ** беше в размер на 1,6 млрд. евро – с 0,3 млрд. евро повече, отколкото през 2017 г.

Общите провизии за риск са на максималното позволено равнище

С оглед на експозицията си на финансови рискове (виж Раздел 4.1) ЕЦБ поддържа **провизии за валутен (курс), лихвен, кредитен и свързан с цената на златото (стоков) риск**. Всяка година се преразглежда размерът на тези провизии, като се вземат предвид редица фактори, включително размерът на наличностите от рискови активи, прогнозните резултати за следващата година и оценката на риска. Провизиите за риск заедно със сумата, държана в общия резервен фонд на ЕЦБ, не могат да надвишават стойността на капитала, внесен от НЦБ от еврозоната. От 2015 г. насам тези провизии са на максималното си допустимо равнище от 7,6 млрд. евро.

Капиталът на ЕЦБ, внесен от НЦБ в еврозоната и НЦБ извън еврозоната, остава непроменен спрямо равнището си от края на 2017 г. и към 31 декември 2018 г. е в размер на 7,7 млрд. евро. През 2019 г. делът на НЦБ в капитала на ЕЦБ ще се промени, първо в резултат от редовната петгодишна корекция на капиталовия алгоритъм и второ, в резултат от очакваното през годината¹⁰ излизане на Обединеното кралство от Европейския съюз и произтичащото от това оттегляне на Bank of England от Европейската система на централните банки (ЕСЦБ).

¹⁰ Въз основа на очакванията към датата, на която Изпълнителният съвет одобри предаването на Годишния отчет на ЕЦБ за 2018 г. на Управителния съвет за одобрение.

3.3 Отчет за приходите и разходите

През периода 2014–2018 г. печалбата на ЕЦБ постепенно се увеличи от около 1 млрд. евро до около 1,6 млрд. евро (виж Графика 11), главно поради по-високия доход от лихви по чуждестранните резервни активи и по ценните книжа, държани за целите на паричната политика, които повече от компенсират спада в дохода от лихви по банкноти в обращение¹¹ и по портфейла от собствени средства.

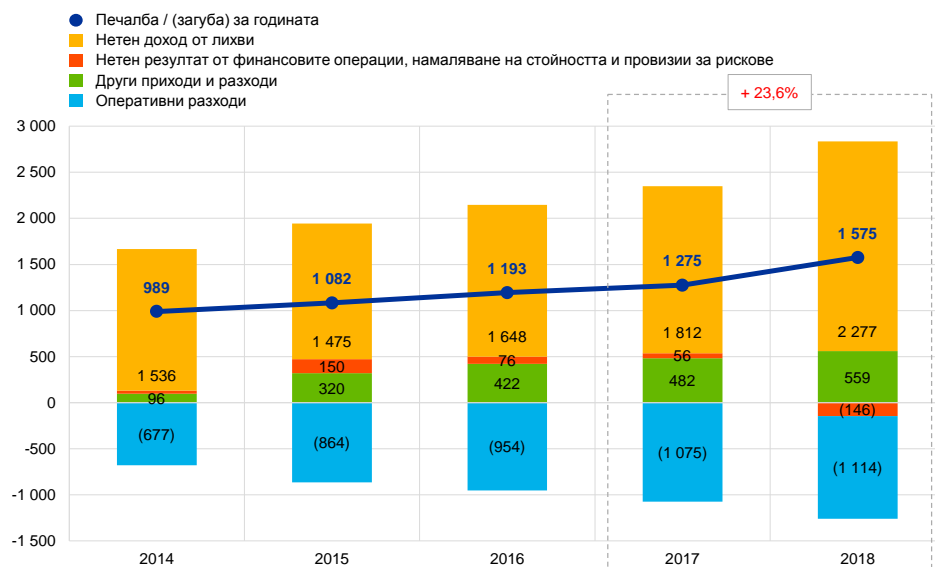
1575 млн. евро е печалбата на ЕЦБ през 2018 г.

През 2018 г. **печалбата на ЕЦБ** възлизаше на 1575 млн. евро (спрямо 1275 млн. евро през 2017 г.). Увеличението с 301 млн. евро спрямо 2017 г. се дължи главно на нарастването на нетния доход от лихви.

Графика 11

Основни компоненти на отчета за приходите и разходите на ЕЦБ

(млн. евро)

Източник: ЕЦБ

Забележка: „Други приходи и разходи“ включва *Нетен доход/разход от такси и комисиони, Доход от акции и дялови участия, Други доходи и Други разходи.*

Увеличение на дохода по валутните резерви и дохода по паричната политика

Нетният доход от лихви на ЕЦБ отбеляза увеличение с 465 млн. евро до 2277 млн. евро (виж Графика 12), главно поради по-високия доход от лихви по чуждестранните резервни активи и по ценните книжа, държани за целите на паричната политика.

¹¹ Доходът на ЕЦБ от евробанкноти в обращение се състои от приходите, които се начисляват на ЕЦБ от олихвяването на вземанията ѝ в рамките на Евросистемата от НЦБ във връзка с дела ѝ от 8% в общия размер на евробанкнотите в обращение.

Графика 12
Нетен доход от лихви

(млн. евро)

Източник: ЕЦБ

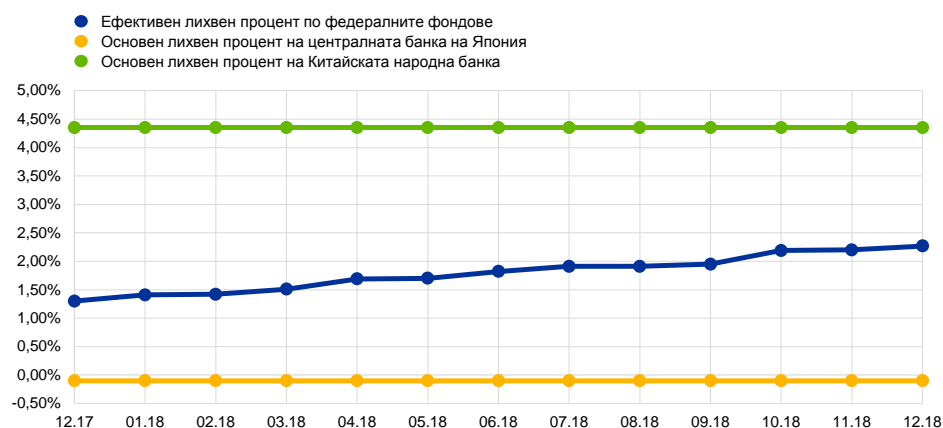

Увеличение на лихвения доход по чуждестранните резервни активи, главно поради увеличената доходност по щатските долари

Нетният доход от лихви по чуждестранните резервни активи нарасна с 327 млн. евро до 862 млн. евро, главно в резултат от по-високия доход от лихви по ценни книжа, деноминирани в щатски долари, поради по-високата доходност на тези ценни книжа, особено на тези с кратък матуритет (виж Графика 13).

Графика 13
Основни референтни проценти

(проценти годишно; данни от края на месеца)

Източници: Система на Федералния резерв, централната банка на Япония, Китайска народна банка

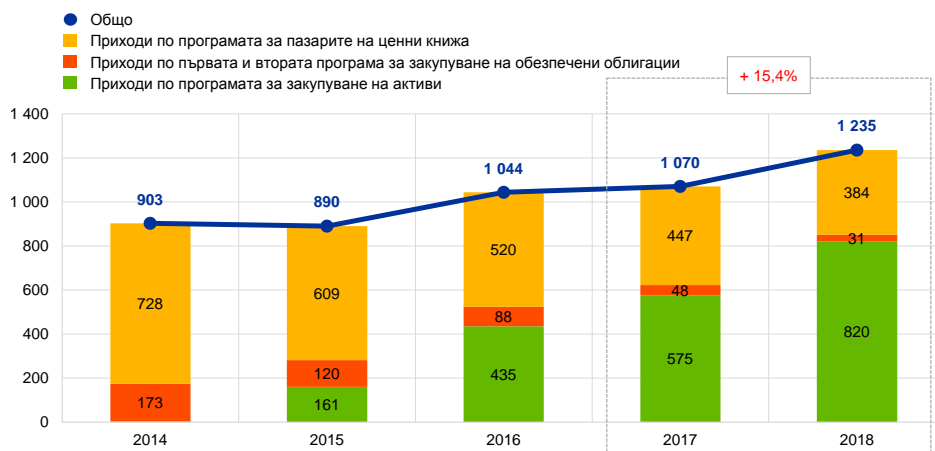
По-високият приход по програмата за закупуване на активи повече от компенсира намалението на приходите по прекратените програми

Нетният доход от лихви по ценни книжа, държани за целите на паричната политика, беше 1235 млн. евро през 2018 г. – със 164 млн. евро повече, отколкото през 2017 г. (виж Графика 14). Нетният доход от лихви, генериран от ценни книжа по програмата за закупуване на активи, се увеличи с 245 млн. евро до 820 млн. евро. Това е резултат от нарасналия размер на наличностите (виж Графика 2) и от по-високата доходност от придобитите през годината ценни книжа в сравнение с ретроспективната доходност на портфейла. Същевременно доходността по държавните облигации от еврозоната остана на средно ниско равнище през 2018 г. (виж Графика 15). Този по-голям нетен доход от лихви по ценни книжа, придобити по програмата за закупуване на активи, повече от компенсира спада на нетния доход от лихви по портфейлите по програмата за пазарите на ценни книжа и първата и втората програма за закупуване на обезпечени облигации. Той намался с 81 млн. евро до 415 млн. евро поради намаляващия размер на тези портфейли в резултат от настъпването на падежа на ценни книжа. През 2018 г. ценните книжа, държани за целите на паричната политика, генерираха около 54% от нетния доход от лихви на ЕЦБ.

Графика 14

Нетен доход от лихви по ценни книжа, държани за целите на паричната политика

(млн. евро)

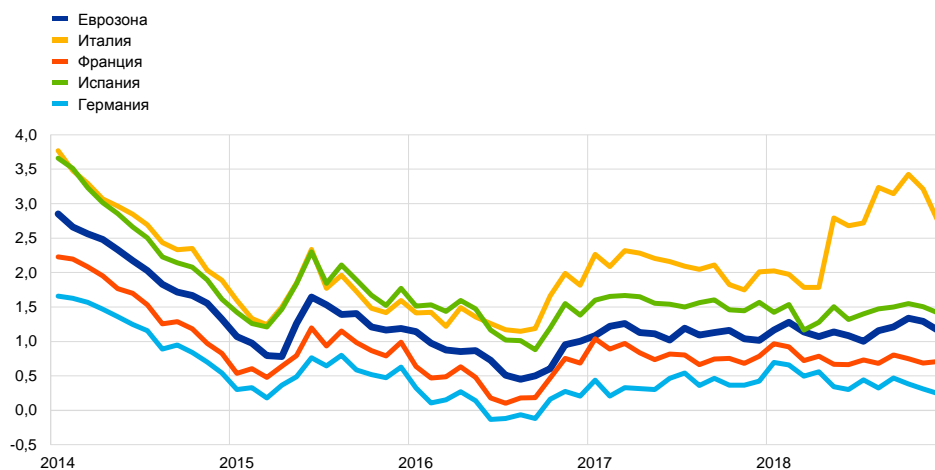
Източник: ЕЦБ

Графика 15

Доходност на 10-годишните държавни облигации

(проценти годишно; данни от края на месеца)

Източник: ЕЦБ

0,0%

лихвен процент по ООР през 2018 г.

Както **доходът от лихви по дела на ЕЦБ в общото количество евробанкноти в обращение**, така и **разходът за лихви, свързан с олихвяване на вземанията на НЦБ във връзка с прехвърлянето на валутни резерви**, имаха нулева стойност поради равнището от 0% на лихвения процент, прилаган от Евросистемата в основните операции по рефинансиране (ООР).

Показателят **друг нетен доход от лихви** отбеляза спад, основно поради пониския доход от лихви по портфейла от собствени средства в резултат от условията на ниска доходност в еврозоната.

Нетният резултат от финансови операции и намаленията на стойността бяха предизвикани главно от промените в доходността в щатски долари

Нетният резултат от финансовите операции и обезценките на финансови активи беше загуба в размер на 146 млн. евро (виж Графика 16). Този резултат е с 202 млн. евро по-нисък, отколкото през 2017 г., главно поради по-ниските реализирани ценови и курсови резултати.

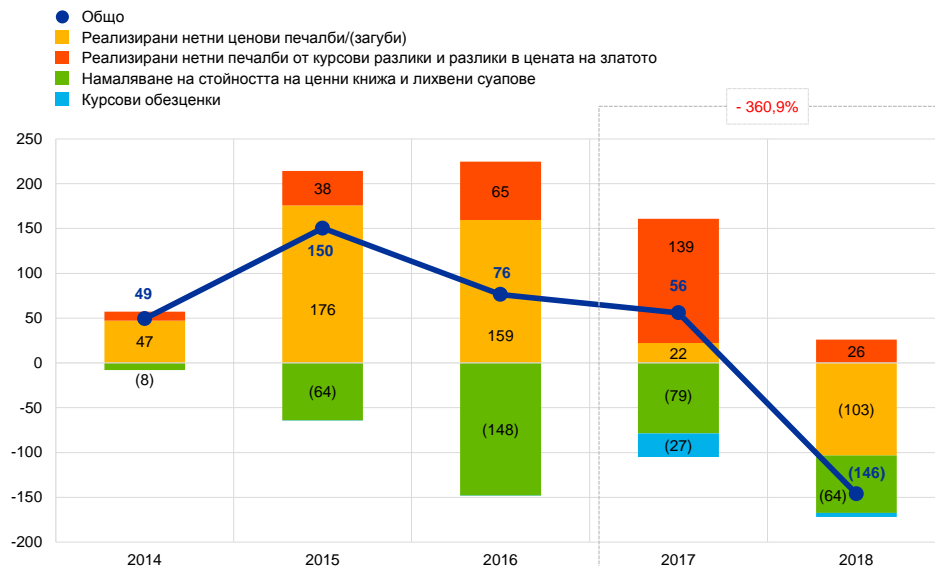
През 2018 г. бе реализирана нетна ценова загуба по наличностите от ценни книжа, главно поради ценови загуби по деноминирания в щатски долари ценни книжа, тъй като пазарната им стойност бе неблагоприятно засегната от нарастването на доходността на облигациите в щатски долари.

Спадът в реализираните нетни печалби от разлики в обменните курсове и в цената на златото се дължи на еднократната продажба през 2017 г. на щатски долари с цел финансиране на създаването на портфейл в китайски юани. Това доведе до по-високи от обичайното реализирани курсови печалби през същата година.

Графика 16

Резултати и намаляване на стойност

(млн. евро)

Източник: ЕЦБ

518 млн. евро

такси, начислени от ЕЦБ по изпълнението на надзорните задачи

Общият размер на оперативните разходи на ЕЦБ, включително за амортизация и услуги по производството на банкноти, отбелязва нарастване с 40 млн. евро до 1114 млн. евро (виж Графика 17). В сравнение с 2017 г. увеличението е свързано с административни разходи, по-специално i) външни консултантски услуги, необходими за извършването на цялостни оценки и участие в стрес теста на ЕБО и ii) информационни технологии. Увеличението се дължи основно на банковия надзор, както показва графиката по-долу. Свързаните с банковия надзор разходи се покриват изцяло от такси, които се начисляват на поднадзорните лица.¹² По-високите административни разходи се компенсират частично от спад в разходите за персонала, който се дължи главно на по-ниските разходи във връзка с доходи след приключване на трудовите правоотношения, други дългосрочни компенсации и компенсации при напускане на ЕЦБ. През 2017 г. тези разходи включваха еднократен разход във връзка с въвеждането на временната програма за кариерен преход.¹³

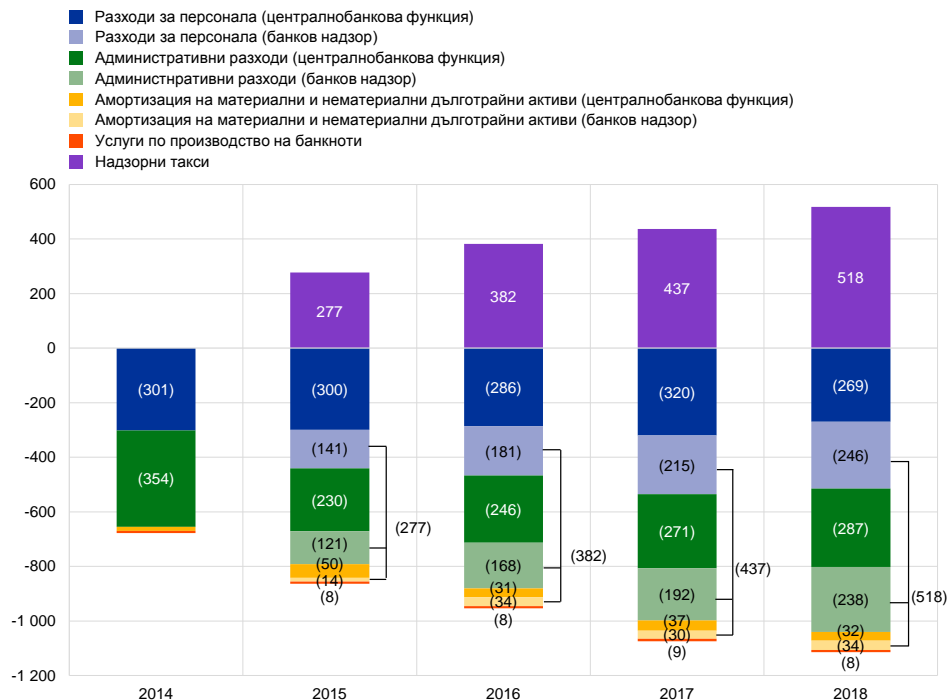
¹² Надзорните такси са включени в показателя *Други приходи и разходи* (виж Графика 11).

¹³ Тази временна програма бе въведена с цел да бъдат подпомогнати служителите, започващи друга кариера извън ЕЦБ.

Графика 17

Оперативни разходи и надзорни такси

(млн. евро)

Източник: ЕЦБ

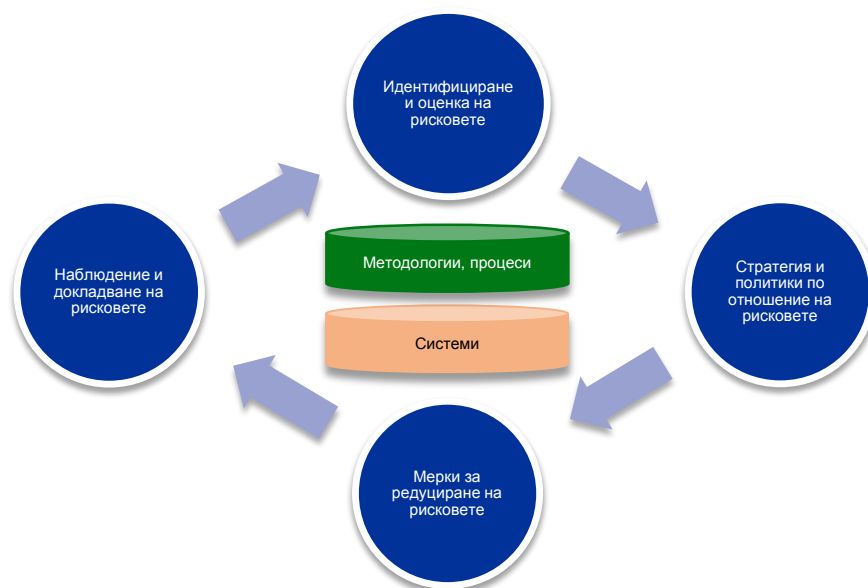
Забележка: Оперативните разходи се поделят между централнобанковата функция и банковия надзор. Между двете категории се разпределят разходите за общи услуги, които предоставят спомагателните структурни звена в ЕЦБ. Тези общи услуги се предоставят от съществуващите спомагателни структурни звена в ЕЦБ и включват сграден фонд, управление на човешките ресурси, административни услуги, бюджетиране и контрол, счетоводство, правни услуги, комуникации и преводчески услуги, вътрешен одит, статистически и ИТ услуги.

4 Управление на риска

Управлението на риска е изключително важна част от дейността на ЕЦБ. То се извършва чрез непрекъснат процес на i) идентифициране и оценка на рисковете, ii) преразглеждане на стратегията и политиките по отношение на рисковете, iii) прилагане на мерки за редуциране на рисковете, и iv) наблюдаване и докладване на рисковете. За всички тях са разработени ефикасни методологии, процеси и системи.

Диаграма 2

Цикъл на управление на риска

ЕЦБ е изложена както на финансови, така и на операционни рискове. В следващите раздели са представени тези рискове, техните източници и приложимите рамки за контрол на риска.

4.1

Финансови рискове

Изпълнителният съвет предлага политики и процедури, които осигуряват подходящо равнище на защита срещу рискове

Изпълнителният съвет предлага политики и процедури, които осигуряват подходящо ниво на защита срещу финансовите рискове, на които е изложена ЕЦБ. Комитетът за управление на риска (RMC), който се състои от експерти от централните банки от Евросистемата, допринася, освен всичко останало, към наблюдението, измерването и докладването на финансовите рискове, свързани с баланса на Евросистемата, и определя и преразглежда свързаните с това методологии и рамки. По този начин комитетът помага на органите за вземане на решения да осигуряват подходящо равнище на защита на Евросистемата.

Финансови рискове произтичат от основните дейности и експозициите на ЕЦБ

Финансовите рискове възникват от основните дейности на ЕЦБ и свързаните с тях експозиции. Рамките за контрол и лимитите на риска, които ЕЦБ прилага при управлението на своя рисков профил, варират според вида операция, отразявайки политиката или инвестиционните цели на различните портфейли и рисковете характеристики на базовите активи.

ЕЦБ използва редица техники за оценка на риска, разработени на вътрешно ниво

ЕЦБ използва редица разработени на вътрешно ниво техники за оценка, за да наблюдава и оценява рисковете. Тези техники се основават на рамка за съвместна симулация на пазарен и кредитен риск. Основните концепции, техники и допускания при моделирането, които са в основата на

количествените измерители на риска, се опират на секторни стандарти и на налични пазарни данни. В типичния случай за количественото изразяване на риска се използва показателят „очакван недостиг“ (ES)¹⁴, с доверителна вероятност 99%, за едногодишен срок. За изчислението на риска се използват два подхода: i) счетоводен подход, при който сметките за преоценка на ЕЦБ се разглеждат като буфер в изчисляването на прогнозния риск съгласно всички приложими счетоводни правила, и ii) финансов подход, при който сметките за преоценка не се вземат предвид като буфер при пресмятането на риска. Освен това ЕЦБ изчислява други измерители на риска с различна доверителна вероятност, извършва анализи на чувствителността и на стрес сценарии и оценява дългосрочните перспективи за експозициите и дохода, за да поддържа изчерпателна картина на рисковете.¹⁵

9,2 млрд. евро

общ размер на риска през 2018 г. (ES 99%, счетоводен подход)

През годината общият размер на рисковете на ЕЦБ намаля. Към

31 декември 2018 г. съвкупността от финансови рискове по всички портфейли на ЕЦБ взети заедно, измерена посредством очаквания недостиг (ES) при доверителна вероятност 99% за едногодишен срок с прилагане на счетоводния подход, възлизаше на 9,2 млрд. евро, т.е. с 1,4 млрд. евро по-малко от оценката на рисковете към 31 декември 2017 г. Този спад отразява подобряване на кредитното качество на ценни книжа в портфейлите на ЕЦБ.

Кредитен риск

Кредитен риск произтича от портфейлите на ЕЦБ по паричната политика, деноминирания в евро портфейл от собствени средства и валутните резерви.

Макар че ценните книжа, държани за целите на паричната политика, се оценяват по амортизирана стойност, подлежаща на обезценка, и следователно при отсъствие на продажби не са изложени на ценови промени, свързани с миграция на кредитен рейтинг, те все пак са изложени на риск от кредитно неизпълнение. Деноминираните в евро собствени средства и валутните резерви се оценяват по пазарна цена и съответно са изложени на риск от миграция на кредитен рейтинг и риск от неизпълнение. Кредитният риск намаля спрямо предходната година поради подобряване на кредитното качество на някои европейски държавни облигации.

Кредитният риск се редуцира предимно посредством прилагането на критерии за допустимост, процедури за комплексна проверка и лимити, които се различават за различните портфейли.

Валутни и стокови рискове

Валутен и стоков риск произтичат от наличностите на ЕЦБ в

чуждестранна валута и злато. Валутният риск и стоковият риск остават в общи линии стабилни в сравнение с предишната година.

Предвид ролята на тези активи в паричната политика ЕЦБ не хеджира свързаните с тях валутни и стокови рискове. Вместо това тези рискове се

¹⁴ Очакваният недостиг (ES) се дефинира като вероятностно претеглената средна загуба при най-лошите (1-p)% от сценариите, като „p“ обозначава доверителната вероятност.

¹⁵ Повече подробности за подхода към моделирането на риска можете да намерите в „Управление на финансовия риск в операциите по паричната политика на Евросистемата“ ([The financial risk management of the Eurosystem's monetary policy operations](#)), ЕЦБ, юли 2015 г.

Лихвен риск

редуцират посредством съществуването на сметки за преоценка и диверсификация на наличностите между различни валути и злато.

Валутните резерви и деноминираните в евро собствени средства на ЕЦБ се инвестират главно в ценни книжа с фиксиран доход и са изложени на пазарен лихвен риск, като се има предвид, че се оценяват по пазарна цена. Валутните резерви на ЕЦБ се инвестират главно в активи със сравнително кратък матуритет (виж Графика 6 в Раздел 3.1), докато активите в портфейла от собствени средства като цяло имат по-дълги матуритети (виж Графика 8 в Раздел 3.1). Рисковият компонент, измерен посредством счетоводния подход, остава непроменен в сравнение с 2017 г.

Пазарният лихвен риск на ЕЦБ се редуцира посредством политики за разпределение на активите и сметки за преоценка.

ЕЦБ е изложена също така и на лихвен риск, произтичащ от несъответствието между лихвения доход по нейните активи и лихвите, изплащани по пасивите ѝ, което оказва влияние върху нейния нетен доход от лихви. Този риск не е пряко свързан с конкретен портфейл, а по-скоро със структурата на баланса на ЕЦБ като цяло, и по-специално със съществуването на матуритетни несъответствия и несъответствия в доходността между активите и пасивите. Той се наблюдава посредством перспективно ориентиран анализ на доходността на ЕЦБ, който показва, че се очаква тя да продължи да реализира нетен доход от лихви през следващите години въпреки нарастващия дял в баланса на активи по паричната политика с ниска доходност и дълги матуритети.

Този тип риск се управлява посредством политики за разпределение на активите и се редуцира допълнително от наличието на нелихвоносни пасиви в баланса на ЕЦБ.

4.2 Операционен риск

Управлението на операционния риск¹⁶ на ЕЦБ обхваща всички **нефинансови рискове**.

Изпълнителният съвет отговаря за политиката и рамката за управление на операционния риск на ЕЦБ и ги одобрява. Комитетът за управление на операционния риск (ORC) подпомага Изпълнителния съвет при изпълнението на неговата роля да контролира управлението на операционните рискове.

Управлението на операционния риск е неделима част от управленческите процеси

¹⁶ Операционният риск се дефинира като риск от отрицателно въздействие върху финансовото състояние, дейността или репутацията в резултат на действията на хора, неадекватно прилагане или срив на вътрешното управление и бизнес процесите, срив на системите, върху които са изградени процесите, или външни събития (например природни бедствия или външни нападения).

Управлението на операционния риск е неразделна част от структурата на институционалното управление на ЕЦБ¹⁷ и от управленческите процеси.

Главната цел на рамката на ЕЦБ за управление на операционния риск е **да допринесе за това ЕЦБ да изпълнява мисията и целите си, защитавайки същевременно нейната репутация и активи от загуба, злоупотреба или вреда.** Съгласно рамката за управление на операционния риск всяко структурно звено има задължението да идентифицира, подлага на оценка, предприема действия, отчита и наблюдава своите операционни рискове, инциденти и мерки за контрол. В този смисъл политиката на ЕЦБ по отношение на поносимостта към риск дава насоки за стратегиите за реакция на риска и процедурите за приемане на рисковете. Тя е свързана с петстепенна матрица на риска, която се основава на скали за категоризиране на въздействието и вероятността посредством количествени и качествени критерии.

ЕЦБ работи в среда, изложена на все по-сложни заплахи, и с текущите ѝ дейности е свързан широк диапазон от операционни рискове. Опасенията на ЕЦБ са съсредоточени главно върху разнообразни нефинансови рискове, свързани с хора, информация, системи, процеси и външни трети страни. Ето защо ЕЦБ е въвела процеси за улесняване на текущото и ефикасно управление на операционните рискове и за интегриране на информацията за рисковете в процеса на вземане на решения. Освен това тя съсредоточава усилията си върху това да засили своята устойчивост. Във връзка с това са установени структури за действие и планове за извънредни обстоятелства, така че да се осигури непрекъснатост на критично важните функции в случай на срыв.

---

¹⁷ Повече информация за структурата на институционалното управление на ЕЦБ можете да намерите на нейния [уебсайт](#).

Финансов отчет на ЕЦБ¹⁸

Баланс към 31 декември 2018 г.

АКТИВИ	Приложение №	2018 г. млн. евро	2017 г. млн. евро
Злато и вземания в злато	1	18 193	17 558
Вземания от резиденти извън еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута	2		
Вземания от МВФ	2.1	692	670
Салда в банки и инвестиции в ценни книжа, външни заеми и други външни активи	2.2	49 723	43 761
		50 415	44 431
Вземания от резиденти в еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута	2.2	997	3 712
Други вземания от кредитни институции в еврозоната, деноминирани в евро	3	300	143
Ценни книжа на резиденти в еврозоната, деноминирани в евро	4		
Ценни книжа, държани за целите на паричната политика	4.1	251 656	228 386
Вземания в рамките на Евросистемата	5		
Вземания във връзка с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата	5.1	98 490	93 657
Други активи	6		
Материални и нематериални дълготрайни активи	6.1	1 148	1 196
Други финансови активи	6.2	20 529	20 503
Разлики от преоценка на задбалансови инструменти	6.3	579	451
Начисления и разходи за бъдещи периоди	6.4	2 738	2 597
Други	6.5	2 039	1 528
		27 033	26 275
Общо активи		447 083	414 162

¹⁸ Възможно е общите суми във финансовия отчет и в таблиците в приложенията да не се равняват поради закръгляване. Цифрите 0 и (0) показват закръглени към нула положителни или отрицателни стойности, а знакът (-) показва нулева стойност.

ПАСИВИ	Приложение №	2018 г. млн. евро	2017 г. млн. евро
Банкноти в обращение	7	98 490	93 657
Други задължения към кредитни институции от еврозоната, деноминирани в евро	8	1 399	1 061
Задължения към други резиденти в еврозоната, деноминирани в евро	9		
Други задължения	9.1	9 152	1 150
Задължения към резиденти извън еврозоната, деноминирани в евро	10	10 361	19 549
Задължения в рамките на Евросистемата	11		
Задължения, еквивалентни на прехвърляне на валутни резерви	11.1	40 793	40 793
Други задължения в рамките на Евросистемата (нето)	11.2	243 115	217 752
		283 907	258 544
Други задължения	12		
Разлики от преценка на задбалансови инструменти	12.1	641	431
Начисления и приходи за бъдещи периоди	12.2	54	76
Други	12.3	1 178	1 063
		1 873	1 571
Провизии	13	7 663	7 670
Сметки за преценка	14	24 922	21 945
Капитал и резерви	15		
Капитал	15.1	7 740	7 740
Печалба за годината		1 575	1 275
Общо пасиви		447 083	414 162

Отчет за приходите и разходите за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

	Приложение №	2018 г. млн. евро	2017 г. млн. евро
Доход от лихви по чуждестранни резервни активи	22.1	862	534
Доход от лихви във връзка с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата	22.2	-	-
Друг доход от лихви	22.4	1 642	1 527
<i>Доход от лихви</i>		2 503	2 061
Олихвяване на вземания на НЦБ във връзка с прехвърлени валутни резерви	22.3	-	-
Други разходи от лихви	22.4	(226)	(250)
<i>Разходи от лихви</i>		(226)	(250)
Нетен доход от лихви	22	2 277	1 812
Реализирани печалби/загуби от финансови операции	23	(77)	161
Намаляване на стойността на финансови активи и позиции	24	(69)	(105)
Прехвърляне към/от провизии за валутен риск, лихвен риск, кредитен риск и за риск, свързан с промяна в цената на златото		-	-
Нетен резултат от финансовите операции, намаляване на стойността и провизии за рискове		(146)	56
Нетен доход/разход от такси и комисиони	25	511	440
Доход от акции и дялови участия	26	1	1
Други доходи	27	47	52
Общ нетен доход		2 690	2 361
Разходи за персонала	28	(515)	(535)
Административни разходи	29	(525)	(463)
Амортизация на материални и нематериални дълготрайни активи		(66)	(67)
Услуги по производството на банкноти	30	(8)	(9)
Други разходи	31	-	(11)
Печалба за годината		1 575	1 275

Франкфурт на Майн, 12 февруари 2019 г.

Европейска централна банка

Марио Драги
Председател

Счетоводна политика¹⁹

Форма и представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на ЕЦБ е изготвен в съответствие със следните принципи на счетоводната политика,²⁰ за които Управителният съвет на ЕЦБ счита, че осигуряват честно представяне на финансовия отчет и същевременно отразяват характера на централнобанковата дейност.

Счетоводни принципи

Прилагат се следните счетоводни принципи: икономическа реалистичност и прозрачност, предпазливост, признаване на събития, настъпили след приключването на баланса, същественост, принцип на действащото предприятие, принцип на текущото начисляване, последователност и съпоставимост.

Признаване на активи и пасиви

Актив или пасив се признава в баланса само в случаите, когато е вероятно свързана бъдеща икономическа полза да се отчете като входящ или изходящ финансов поток на ЕЦБ, по същество всички свързани рискове и ползи са прехвърлени на ЕЦБ, а цената на придобиване или стойността на актива или размерът на задължението могат да бъдат надеждно измерени.

База на счетоводното отчитане

Отчетът е изготвен на база историческа стойност, модифицирана така, че да включва пазарна оценка на търгуемите ценни книжа (различни от държаните за целите на паричната политика), златото и всички други балансови и задбалансови активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута.

Трансакциите по финансови активи и пасиви се отразяват по сметките според датата, на която се осъществява плащането.

¹⁹ Подробно описание на счетоводната политика на ЕЦБ се съдържа в [Решение \(ЕС\) 2016/2247 на ЕЦБ от 3 ноември 2016 г. относно годишните отчети на Европейската централна банка \(ЕЦБ/2016/35\), ОВ L 347, 20.12.2016 г., стр. 1, изменено](#). За да се осигури хармонизирано осчетоводяване и финансово отчитане на операциите на Евросистемата, Решението се основава на [Насоки \(ЕС\) 2016/2249 на ЕЦБ от 3 ноември 2016 г. относно правната рамка за счетоводна и финансова отчетност в Европейската система на централните банки \(ЕЦБ/2016/34\), ОВ L 347, 20.12.2016 г., стр. 37](#).

²⁰ Тези принципи на счетоводната политика, които редовно се преразглеждат и актуализират, както бъде преценено за целесъобразно, са в съответствие с разпоредбите на член 26.4 от Устава на ЕСЦБ, който изисква хармонизиран подход към правилата за осчетоводяването и финансовото отчитане на операциите на Евросистемата.

С изключение на спот трансакциите с ценни книжа трансакциите с финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута, се записват по задбалансови сметки на датата на сделката. На датата на плащането задбалансовите счетоводни записи се сторнират и трансакциите се записват по баланса. Покупките и продажбите на чуждестранна валута се отразяват в нетната валутна позиция на датата на сделката, като резултатите, произтичащи от продажбите, също се изчисляват на тази дата. Начислените лихви, премии и отстъпки, свързани с деноминирани в чуждестранна валута финансови инструменти, се изчисляват и осчетоводяват на дневна база, като валутната позиция също се променя ежедневно в резултат от тези начисления.

Активи и пасиви в злато и чуждестранна валута

Активите и пасивите, деноминирани в чуждестранна валута, се преизчисляват в евро по обменния курс на датата на баланса. Приходите и разходите се преизчисляват по курса на датата на осчетоводяване. Преоценката на активите и пасивите в чуждестранна валута, включително балансови и задбалансови инструменти, се извършва валута по валута.

Преоценката по пазарна цена на активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се извършва отделно от валутната преоценка.

Златото се оценява по пазарната цена към датата на баланса. Не се прави разграничение между разликите в ценовата и валутната преоценка на златото. Вместо това се осчетоводява единствена оценка на златото на база цената на унция чисто злато в евро, която за годината, приключваща на 31 декември 2018 г., се изчислява според обменния курс на еврото към щатския долар на 31 декември 2018 г.

Специалните права на тираж (СПТ) се определят като кошница от валути и стойността им се изчислява като претеглена сума на обменните курсове на пет основни валути (щатски долар, евро, китайски юан, японска йена и британска лира). Наличностите на ЕЦБ от СПТ са преизчислени в евро по обменния курс на еврото спрямо СПТ на 31 декември 2018 г.

Ценни книжа

Ценни книжа, държани за целите на паричната политика

Ценните книжа, държани понастоящем за целите на паричната политика, се отчитат по амортизирана стойност, подлежаща на обезценка.

Други ценни книжа

Търгуемите ценни книжа (различни от ценните книжа, държани за целите на паричната политика) и други подобни активи се оценяват или по средни пазарни цени, или въз основа на съответната крива на доходност на датата на баланса, ценна книга по ценна книга. Включените в ценни книжа опции не се отделят за целите на оценката. За годината, приключваща на 31 декември 2018 г., са използвани средните пазарни цени от 28 декември 2018 г. Неликвидните акции и всякакви други капиталови инструменти, държани като постоянни инвестиции, се оценяват по цена на придобиване, подлежаща на обезценка.

Признаване на доходи

Приходите и разходите се признават за периода, в който са възникнали.²¹ Реализираните печалби и загуби, произтичащи от продажбата на чуждестранна валута, злато и ценни книжа, се включват в отчета за приходите и разходите. Такива реализирани печалби и загуби се изчисляват въз основа на средната цена на съответния актив.

Нереализираните печалби не се признават за приход и се прехвърлят пряко по сметка за преоценка.

Нереализираните загуби се отразяват в отчета за приходите и разходите, ако в края на годината превишават предходни печалби от преоценка, записани в съответната сметка за преоценка. Такива нереализирани загуби от каквито и да е ценни книжа, валута или злато не се нетират с нереализираната печалба от други ценни книжа, валута или злато. В случай на такива нереализирани загуби по който и да е показател, отразен в отчета за приходите и разходите, неговата средна цена се намалява до обменния курс или пазарната цена в края на годината. Нереализираните загуби по лихвени суапове, включени в края на годината в отчета за приходите и разходите, се амортизират през следващите години.

Загубите от обезценка се включват в отчета за приходите и разходите и не се отписват през следващите години, освен ако обезценката намалее и намалението може да се свърже с наблюдаемо събитие, настъпило след първоначалното ѝ отчитане.

Премиите или отстъпките по ценни книжа се амортизират през остатъчния договорен срок на ценните книжа.

---

²¹ За административни начисления и провизии се прилага минимален праг от 100 000 евро.

Обратни сделки

Обратните трансакции са операции, при които ЕЦБ купува или продава активи по споразумения за обратно изкупуване (репо сделки) или извършва кредитни операции срещу обезпечение.

При репо сделките ценните книжа се продават срещу парични средства, като същевременно се сключва споразумение за обратното им изкупуване от контрагента по договорена цена на определена бъдеща дата. Споразуменията за обратно изкупуване се отчитат като обезпечени депозити в пасивите на баланса. Ценните книжа, продадени в резултат на такова споразумение, остават в баланса на ЕЦБ.

При обратните репо сделки ценните книжа се купуват срещу парични средства, като същевременно се сключва споразумение за обратната им продажба на контрагента по договорена цена на определена бъдеща дата. Обратните репо сделки се отразяват като обезпечени заеми в активите на баланса, но не се включват в наличностите от ценни книжа на ЕЦБ.

Обратните трансакции (включително трансакции по предоставяне в заем на ценни книжа), осъществени по програма, предлагана от специализирана институция, се отразяват в баланса само когато обезпечението е предоставено под формата на парични средства, които все още не са инвестирани.

Задбалансови инструменти

Валутните инструменти, а именно валутни форуърдни трансакции, форуърд частта на валутни суапове и други валутни инструменти, свързани с обмяната на една валута в друга на определена бъдеща дата, се включват в нетната валутна позиция за целите на изчисляването на валутните печалби и загуби.

Лихвените инструменти се преоценяват инструмент по инструмент. Ежедневните промени в маржовете на отклонение на отворените лихвени форуърдни договори, както и лихвените суапове, чийто клиринг се извършва от централен контрагент, се записват в отчета за приходите и разходите. Оценяването на форуърдните трансакции с ценни книжа и на лихвени суапове, чийто клиринг не се извършва от централен контрагент, се осъществява от ЕЦБ въз основа на общоприети методи за оценка с използване на наблюдаеми пазарни цени и курсове и дисконтови фактори от датата на плащане до датата на оценката.

Събития, настъпили след приключване на баланса

Стойността на активите и пасивите се коригира за събития, настъпили между датата на годишния баланс и датата, на която Изпълнителният съвет разрешава представянето на годишния отчет на ЕЦБ за одобрение от

Управителния съвет, ако такива събития се отразяват съществено върху състоянието на активите и пасивите към датата на баланса.

Важни събития, настъпили след датата на баланса, които не се отразяват върху състоянието на активите и пасивите към датата на баланса, се посочват в приложенията.

Салда в рамките на ЕСЦБ/Евросистемата

Салдата в рамките на ЕСЦБ възникват основно в резултат от презгранични плащания в ЕС, които се извършват в евро в резервни пари. В голямата си част тези трансакции са инициирани от субекти на частното право (т.е. кредитни институции, предприятия и частни лица). Техният сетълмент се извършва чрез TARGET2 – Трансевропейската автоматизирана система за брутен сетълмент на експресни преводи в реално време. Те пораждат двустранни салда по сметките в TARGET2 на централните банки от ЕС. Такива двустранни салда се нетират и след това се прехвърлят ежедневно на ЕЦБ, така че всяка национална централна банка (НЦБ) остава само с единствена двустранна нетна позиция към ЕЦБ. Плащания, извършени от ЕЦБ, чийто сетълмент е чрез TARGET2, също намират отражение в единствените нетни двустранни позиции. В счетоводните книги на ЕЦБ тези позиции представляват нетно вземане или задължение на всяка НЦБ към останалите банки от Европейската система на централните банки (ЕСЦБ). Салдата в рамките на Евросистемата на НЦБ от еврозоната към ЕЦБ, възникващи във връзка с TARGET2, както и други салда в рамките на Евросистемата, деноминирани в евро (напр. междинно разпределение на печалбата между НЦБ), се отразяват в баланса на ЕЦБ като единствена нетна позиция по активите или пасивите и се оповестяват в показателя *Други вземания в рамките на Евросистемата (нето)* или в *Други задължения в рамките на Евросистемата (нето)*. Салда в рамките на ЕСЦБ по сметки на НЦБ извън еврозоната към ЕЦБ, произтичащи от участието им в TARGET2,²² се представят в показателя *Задължения към резиденти извън еврозоната, деноминирани в евро*.

Салда в рамките на Евросистемата, произтичащи от разпределянето на евробанкноти в нея, се включват като единствен нетен актив в показателя *Вземания във връзка с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата* (виж *Банкноти в обращение* в бележките по счетоводната политика).

Салда в рамките на Евросистемата, произтичащи от прехвърлянето на чуждестранни резервни активи към ЕЦБ от НЦБ, които се присъединяват към Евросистемата, са деноминирани в евро и се представят в показателя *Задължения, еквивалентни на прехвърляне на валутни резерви*.

²² Към 31 декември 2018 г. НЦБ извън еврозоната, които участват в TARGET2, са: Българска народна банка, Danmarks Nationalbank, Hrvatska narodna banka, Narodowy Bank Polski и Banca Națională a României.

Отчитане на дълготрайни активи

Дълготрайните активи, включително нематериалните активи, но без земята и произведенията на изкуството, се оценяват по цена на придобиване минус амортизацията. Земята и произведенията на изкуството се оценяват по цена на придобиване. Главната сграда на ЕЦБ се оценява по цена на придобиване минус амортизация, подлежаща на обезценка. Що се отнася до амортизацията на главната сграда на ЕЦБ, разходите се причисляват към съответните компоненти на активи, чиято амортизация се извършва въз основа на оценка на полезния им живот. Амортизацията се изчислява на линейна база за очаквания полезен живот на активите, като се започне от тримесечието след като активът е станал достъпен за използване. Полезният живот, който се прилага към основните класове активи, е, както следва:

Сгради	20, 25 или 50 години
Инсталации в сградите	10 или 15 години
Техническо оборудване	4, 10 или 15 години
Компютри, съответно хардуер и софтуер, и моторни превозни средства	4 години
Мебели	10 години

Периодът на амортизация по отношение на капитализираните разходи за основни ремонти, свързани със сегашните сгради под наем, където се помещава ЕЦБ, е коригиран така, че да бъдат взети предвид всякакви събития, които влияят върху очаквания полезен живот на засегнатия актив.

ЕЦБ извършва годишен тест за обезценка на своята главна сграда в съответствие с Международен счетоводен стандарт (МСС) 36 Обезценка на активи. Ако се установи показател за обезценка, който показва, че главната сграда може да е загубила от стойността си, се оценява възстановимата стойност. Ако възстановимата стойност е под нетната балансова стойност, в отчета за приходите и разходите се записва загуба от обезценка.

Дълготрайни активи на стойност под 10 000 евро се отписват в годината на придобиване.

Дълготрайни активи, които отговарят на критериите за капитализиране, но са все още в процес на строителство или разработване, се отчитат в показателя *Незавършено капитално строителство*. Свързаните с това разходи се прехвърлят към съответните показатели за дълготрайни активи, когато активите станат достъпни за ползване.

Доходи след приключване на трудовите правоотношения, други дългосрочни компенсации и компенсации при напускане на ЕЦБ

ЕЦБ поддържа пенсионни програми с дефинирани доходи за своите служители, за членовете на Изпълнителния съвет и за членовете на Надзорния съвет, които са служители на ЕЦБ.

Пенсионната програма за служителите се финансира с активи, съхранявани във фонд за дългосрочни компенсации на служителите. Задължителните вноски от страна на ЕЦБ и на служителите се отразяват в стълба на дефинираните доходи в пенсионната програма. Служителите могат да правят допълнителни доброволни вноски в стълб на дефинирани вноски, който може да се използва за осигуряване на допълнителни компенсации.²³ Тези допълнителни компенсации се определят от размера на доброволните вноски заедно с възвръщаемостта от инвестирането им.

Налице са финансово необезпечени споразумения за доходи след приключване на трудовите правоотношения и други дългосрочни компенсации за членовете на Изпълнителния съвет и за членовете на Надзорния съвет, които са служители на ЕЦБ. За служителите са налице финансово необезпечени споразумения за различни от пенсии доходи след приключване на трудовите правоотношения и други дългосрочни компенсации и компенсации при напускане.

Нетно задължение по дефинирани доходи

Задължението, признато в баланса в показателя *Други задължения* във връзка с пенсионните програми с дефинирани доходи, включително други дългосрочни компенсации и компенсации при напускане, представлява настоящата стойност на задължението по дефинирани доходи на датата на баланса минус справедливата стойност на активите по пенсионните програми, използвани за финансиране на това задължение.

Размерът на задължението по пенсионните програми с дефинирани доходи се изчислява ежегодно от независими актюери, като се използва методът на прогнозна условна единица. Настоящата стойност на задължението по пенсионните програми с дефинирани доходи се изчислява, като се дисконтират очакваните бъдещи парични потоци, като се използва лихвен процент, който се определя въз основа на пазарната доходност на датата на баланса на висококачествени корпоративни облигации, деноминирани в евро, които имат матуритет, подобен на свързаното задължение.

²³ Средствата, натрупани от служителите посредством доброволни вноски, могат да се използват при пенсионирането за осигуряване на допълнителна пенсия. От този момент нататък тази пенсия се включва в задължението за дефинирани доходи.

Актьорски печалби и загуби могат да възникнат от наложени от опита корекции (ако действителните резултати са различни от по-рано направените актьорски допускания) и от промени в самите актьорски допускания.

Нетна стойност на дефинираните доходи

Нетната стойност на дефинираните доходи се разделя на компоненти, които се отразяват в отчета за приходите и разходите, и преизчисления по отношение на доходите след приключване на трудовите правоотношения, които се отразяват в баланса в показателя *Сметки за преоценка*.

Нетната стойност, отнесена в отчета за приходите и разходите, включва:

- а) начислените за годината разходи за текущо обслужване по дефинираните доходи;
- б) разходите за ретроспективно обслужване по дефинираните доходи в резултат от промяна в пенсионната програма;
- в) нетната лихва по нетното задължение по дефинирани доходи според дисконтовия лихвен процент;
- г) преизчисления по отношение на други дългосрочни компенсации и компенсации при напускане с дългосрочен характер, ако има такива, в тяхната цялост.

Нетната стойност, отразена в *Сметки за преоценка*, включва:

- а) актьорски печалби и загуби по задължението по дефинирани доходи;
- б) фактическата възвръщаемост на активите по пенсионната програма с изключение на средствата, включени в нетната лихва по нетното задължение по дефинирани доходи;
- в) всяка промяна в ефекта на таван на активите, с изключение на средствата, включени в нетната лихва по нетното задължение по дефинирани доходи.

Размерът им се оценява ежегодно от независими актьори, за да се определи съответното задължение във финансовите отчети.

Банкноти в обращение

ЕЦБ и НЦБ от еврозоната, които заедно образуват Евросистемата, емитират евробанкноти.²⁴ Общата стойност на евробанкнотите в обращение се

²⁴ Решение на ЕЦБ от 13 декември 2010 г. относно емитирането на евробанкноти (преработено) (ЕЦБ/2010/29), (2011/67/ЕС), ОВ L 35, 9.2.2011 г., стр. 26 (изменено).

разпределя между централните банки от Евросистемата в последния работен ден на всеки месец в съответствие с алгоритъма за разпределяне на банкнотите.²⁵

На ЕЦБ е разпределен дял от 8% от общата стойност на евробанкнотите в обращение, който се оповестява в пасивите на баланса в показателя *Банкноти в обращение*. Делът на ЕЦБ в общата емисия на евробанкноти е обезпечен с вземания от НЦБ. Тези лихвоносни вземания²⁶ са включени в подпоказателя *Вземания в рамките на Евросистемата: Вземания във връзка с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата* (виж *Салда в рамките на ЕСЦБ/Евросистемата* в бележките по счетоводната политика). Приходите от лихви по тези вземания се включват в отчета за приходите и разходите в показателя *Доход от лихви във връзка с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата*.

Междинно разпределение на печалбата

Сума, равна на сбора от дохода на ЕЦБ от евробанкноти в обращение и дохода, възникващ от ценни книжа, държани за целите на паричната политика и закупени по а) програмата за пазарите на ценни книжа, б) третата програма за закупуване на обезпечени облигации, в) програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа и г) програмата за закупуване на активи на публичния сектор, се разпределя през януари следващата година в междинно разпределение на печалбата, освен ако Управителният съвет не реши друго.²⁷ Сумата се разпределя изцяло, освен ако не надвишава нетната печалба на ЕЦБ за годината, и в зависимост от евентуални решения на Управителния съвет за прехвърляне към провизиите срещу валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск. Управителният съвет може също така да вземе решение за приспадане от сумата на приходите от евробанкноти в обращение, подлежаща на междинно разпределение през януари, на разходите, направени от ЕЦБ във връзка с емитирането и обработката на евробанкноти.

Промени в счетоводните политики

През 2018 г. нямаше промени в счетоводните политики, прилагани от ЕЦБ.

²⁵ „Алгоритъм за разпределяне на банкнотите“ означава процентите, които се получават, като се вземе предвид делът на ЕЦБ в общата емисия на евробанкноти и се приложи алгоритъмът за записване на капитала към дела на НЦБ в тази обща емисия.

²⁶ Решение (ЕС) 2016/2248 на Европейската централна банка от 3 ноември 2016 година относно разпределението на паричния доход на националните централни банки на държавите членки, чиято парична единица е еврото (ЕЦБ/2016/36), ОВ L 347, 20.12.2016 г., стр. 26.

²⁷ Решение (ЕС) 2015/298 на ЕЦБ от 15 декември 2014 г. относно междинното разпределяне на дохода на ЕЦБ (преработено) (ЕЦБ/2014/57), ОВ L 53, 25.2.2015 г., стр. 24 (изменено).

Други въпроси

В съответствие с член 27 от Устава на ЕЦБ и въз основа на препоръка на Управителния съвет Съветът на ЕС одобри назначаването на Baker Tilly GmbH & Co. KG Wirtschaftsprüfungsgesellschaft, Дюселдорф, Федерална република Германия, за външен одитор на ЕЦБ за период от пет години, който приключва в края на финансовата 2022 година. Този петгодишен период може да бъде удължен с най-много две допълнителни финансови години.

Приложения към баланса

1 Злато и вземания в злато

Към 31 декември 2018 г. ЕЦБ притежава 16 229 522 унции²⁸ чисто злато на пазарна стойност от 18 193 млн. евро (спрямо 17 558 млн. евро през 2017 г.). През 2018 г. не са извършвани трансакции в злато, затова размерът на наличностите на ЕЦБ остава непроменен спрямо 31 декември 2017 г. Нарастването на равностойността в евро на тези наличности се дължи на повишаването на пазарната цена на златото в евро (виж *Активи и пасиви в злато и чуждестранна валута* в бележките по счетоводната политика и приложение 14, *Сметки за преоценка*).

2 Вземания от резиденти извън еврозоната и в еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута

2.1 Вземания от МВФ

Този актив представлява наличностите на ЕЦБ от СПТ и възлиза на 692 млн. евро към 31 декември 2018 г. (спрямо 670 млн. евро през 2017 г.). Той възниква в резултат от двустранното споразумение с Международния валутен фонд (МВФ) за покупко-продажба на СПТ, с което МВФ е упълномощен да организира продажби и да извършва покупки на СПТ срещу евро от името на ЕЦБ в границите на определени минимални и максимални равнища на наличностите. За счетоводни цели СПТ се третира като чуждестранна валута (виж *Активи и пасиви в злато и чуждестранна валута* в бележките по счетоводната политика). Нарастването на равностойността в евро на наличностите на ЕЦБ от СПТ се дължи основно на поскъпването на СПТ спрямо еврото през 2018 г.

2.2 Салда в банки и инвестиции в ценни книжа, външни заеми и други външни активи, както и вземания от резиденти в еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута

Тези два показателя включват салда в банки и заеми, деноминирани в чуждестранна валута, както и инвестиции в ценни книжа, деноминирани в щатски долари, японски йени и китайски юани.

---

²⁸ Това съответства на 504,8 тона.

Вземания от резиденти извън еврозоната	2018 г. млн. евро	2017 г. млн. евро	Изменение млн. евро
Разплащателни сметки	7 755	6 794	961
Депозити на паричния пазар	1 942	2 317	(375)
Обратни репо сделки	611	(0)	611
Инвестиции в ценни книжа	39 415	34 650	4 764
Общо	49 723	43 761	5 962

Вземания от резиденти в еврозоната	2018 г. млн. евро	2017 г. млн. евро	Изменение млн. евро
Разплащателни сметки	1	1	0
Депозити на паричния пазар	602	2 422	(1 820)
Обратни репо сделки	393	1 288	(895)
Общо	997	3 712	(2 715)

През 2018 г. общата стойност на тези показатели се увеличи, главно поради поскъпването както на щатския долар, така и на японската йена спрямо еврото. Приходите през годината, основно в портфейла в щатски долари, също спомагат за повишаването на общата стойност на тези показатели.

Нетните валутни наличности на ЕЦБ²⁹ към 31 декември 2018 г. са, както следва:

	2018 г. млн. валутни единици	2017 г. млн. валутни единици
Щатски долари	47 551	46 761
Японски йени	1 093 460	1 093 563
Китайски юани	3 886	3 755

3 Други вземания от кредитни институции в еврозоната, деноминирани в евро

Към 31 декември 2018 г. този показател се състои от салда по разплащателни сметки при резиденти в еврозоната в размер на 300 млн. евро (спрямо 143 млн. евро през 2017 г.).

²⁹ Тези наличности обхващат активи минус пасиви, деноминирани в съответната чуждестранна валута, които подлежат на валутна преоценка. Те са включени към показателите *Вземания от резиденти извън еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута, Вземания от резиденти в еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута, Начисления и разходи за бъдещи периоди, Разлики от преоценка на задбалансови инструменти (пасиви) и Начисления и приходи за бъдещи периоди*, като се вземат предвид и трансакции по валутни суапове и форуърди, включени в задбалансови показатели. Не са включени реализираните печалби от финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута, дължащи се на преоценки.

4 Ценни книжа на резиденти в еврозоната, деноминирани в евро

4.1 Ценни книжа, държани за целите на паричната политика

Към 31 декември 2018 г. този показател се състои от ценни книжа, придобити от ЕЦБ в рамките на трите програми за закупуване на обезпечени облигации, програмата за пазарите на ценни книжа, програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа и програмата за закупуване на активи на публичния сектор.³⁰

Покупките по първата програма за закупуване на обезпечени облигации приключиха на 30 юни 2010 г., а по втората – на 31 октомври 2012 г. На 6 септември 2012 г. Управителният съвет реши да прекрати по-нататъшните покупки по програмата за пазарите на ценни книжа.

През 2018 г. Евросистемата продължи покупките си на ценни книжа в рамките на програмата за закупуване на активи, която се състои от третата програма за закупуване на обезпечени облигации, програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа, програмата за закупуване на активи на публичния сектор и програмата за закупуване от корпоративния сектор.³¹ Месечният темп на общите покупки на НЦБ и ЕЦБ по програмата за закупуване на активи беше средно 30 млрд. евро до септември 2018 г. и 15 млрд. евро от октомври 2018 г. до края на годината, когато приключиха нетните покупки. Управителният съвет възнамерява да продължи да реинвестира изцяло погашенията по главници на ценни книжа с настъпващ падеж, придобити по програмата за закупуване на активи, за продължителен период от време след датата, на която започне да повишава основните лихвени проценти на ЕЦБ, и във всеки случай толкова дълго, колкото е необходимо за поддържането на благоприятни условия на ликвидност и значителна степен на парично стимулиране.

Ценните книжа, закупени по всички тези програми, се оценяват по амортизирана цена на придобиване, подлежаща на обезценка (виж *Ценни книжа* в бележките по счетоводната политика).

Амортизираната стойност на ценните книжа, държани от ЕЦБ, и пазарната им стойност³² (която не се записва в баланса и в отчета за приходите и разходите, а се предоставя единствено с цел съпоставка) са, както следва:

³⁰ ЕЦБ не придобива ценни книжа по програмата за закупуване от корпоративния сектор.

³¹ Повече подробности за програмата за закупуване на активи можете да намерите на [уебсайта на ЕЦБ](#).

³² Пазарните стойности имат указателна цел и са изчислени въз основа на пазарни котировки. Където не са налични пазарни котировки, пазарните цени са изчислени посредством вътрешни модели на Евросистемата.

	2018 г. млн. евро		2017 г. млн. евро		Изменение млн. евро	
	Амортизирана стойност	Пазарна стойност	Амортизирана стойност	Пазарна стойност	Амортизирана стойност	Пазарна стойност
Първа програма за закупуване на обезпечени облигации	348	363	619	655	(271)	(292)
Втора програма за закупуване на обезпечени облигации	341	365	386	422	(45)	(57)
Трета програма за закупуване на обезпечени облигации	21 545	21 706	19 733	19 959	1 812	1 747
Програма за пазарите на ценни книжа	5 484	6 051	6 644	7 555	(1 160)	(1 504)
Програма за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа	27 511	27 262	25 015	25 045	2 496	2 218
Програма за закупуване на активи на публичния сектор	196 428	198 401	175 990	177 088	20 438	21 313
Общо	251 656	254 148	228 386	230 722	23 270	23 426

Намалението при амортизираната стойност на портфейлите, държани по първата и втората програма за закупуване на обезпечени облигации и по програмата за пазарите на ценни книжа, се дължи на изплащания.

Управителният съвет подлага редовно на оценка финансовите рискове, свързани с ценните книжа, държани по всички тези програми.

Тестовите за обезценка се провеждат на годишна база, като се използват данните в края на годината, и се одобряват от Управителния съвет. При тези тестове показателите за обезценка се оценяват поотделно за всяка програма. В случаите, в които бяха установени показатели за обезценка, бяха извършени допълнителни анализи, за да се потвърди, че паричните потоци по базовите ценни книжа не са засегнати от събитието, свързано с обезценката. Въз основа на резултатите от тазгодишните тестове за обезценка ЕЦБ не е отчела загуби по ценните книжа, държани в нейните портфейли по паричната политика през 2018 г.

5 Вземания в рамките на Евросистемата

5.1 Вземания във връзка с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата

Този показател включва вземания на ЕЦБ към НЦБ от еврозоната, свързани с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата (виж *Банкноти в обращение* в бележките по счетоводната политика), и към 31 декември 2018 г. възлиза на 98 490 млн. евро (спрямо 93 657 млн. евро през 2017 г.). Олихвяването на тези вземания се изчислява ежедневно по последния разполагаем пределен лихвен процент, който Евросистемата прилага в търговете при основните операции по рефинансиране³³ (виж

³³ От 16 март 2016 г. лихвеният процент, използван от Евросистемата в търговете и при основни операции по рефинансиране, е 0,00%.

приложение 22.2, Доход от лихви във връзка с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата).

6 Други активи

6.1 Материални и нематериални дълготрайни активи

На 31 декември 2018 г. тези активи обхващат следните показатели:

	2018 г. млн. евро	2017 г. млн. евро	Изменение млн. евро
Цена на придобиване			
Земя и сгради	1 012	1 006	5
Инсталации в сградите	221	222	(1)
Компютри (хардуер и софтуер)	124	110	14
Оборудване, обзавеждане и моторни превозни средства	93	95	(2)
Незавършено капитално строителство	1	3	(2)
Други дълготрайни активи	11	10	1
Цена на придобиване, общо	1 463	1 447	16
Натрупана амортизация			
Земя и сгради	(118)	(96)	(22)
Инсталации в сградите	(64)	(48)	(16)
Компютри (хардуер и софтуер)	(89)	(74)	(15)
Оборудване, обзавеждане и моторни превозни средства	(43)	(32)	(11)
Други дълготрайни активи	(2)	(1)	(0)
Натрупана амортизация, общо	(315)	(251)	(64)
Нетна балансова стойност	1 148	1 196	(48)

В края на годината бе проведен тест за обезценка по отношение на главната сграда на ЕЦБ и не бяха отчетени загуби от обезценка.

6.2 Други финансови активи

Този показател се състои основно от инвестициите на собствените средства на ЕЦБ, държани като пряко съответствие срещу капитала и резервите и провизиите за валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск. Той включва също така 3211 акции в Банката за международни разплащания (БМР) на цена на придобиване 42 млн. евро.

Компонентите на показателя са, както следва:

	2018 г. млн. евро	2017 г. млн. евро	Изменение млн. евро
Разплащателни сметки в евро	0	0	0
Ценни книжа, деноминирани в евро	17 913	18 417	(504)
Обратни репо сделки в евро	2 575	2 044	531
Други финансови активи	42	42	(0)
Общо	20 529	20 503	27

Известното нетно увеличение в този показател през 2018 г. се дължи на реинвестирането на прихода от лихви, генериран от този портфейл, което повече от компенсира спада в пазарната стойност на деноминирани в евро ценни книжа, държани в портфейла от собствени средства на ЕЦБ.

6.3 Разлики от преценка на задбалансови инструменти

Този показател е съставен предимно от промени в оценката на останалите неуредени към 31 декември 2018 г. трансакции по валутни суапове и форуърди (виж приложение 19, *Трансакции по валутни суапове и форуърди*). Тези промени в оценката са в размер на 578 млн. евро (спрямо 450 млн. евро през 2017 г.) и произтичат от преобразуването на такива трансакции в еквивалента им в евро по обменни курсове на датата на баланса в съпоставка със стойностите в евро, получени от преобразуването на трансакциите по средната цена на съответната чуждестранна валута на съответната дата (виж *Задбалансови инструменти и Активи и пасиви в злато и чуждестранна валута* в бележките по счетоводната политика).

Печалбите от преценка при неуредените трансакции по лихвени суапове също са включени в този показател (виж приложение 18, *Лихвени суапове*).

6.4 Начисления и разходи за бъдещи периоди

На 31 декември 2018 г. този показател възлиза на 2738 млн. евро (спрямо 2597 млн. евро през 2017 г.). Той обхваща главно начислената върху ценни книжа купонна лихва, включително неуредени лихвени плащания, изплатени при придобиване, на стойност 2589 млн. евро (спрямо 2476 млн. евро през 2017 г.) (виж приложение 2.2, *Салда в банки и инвестиции в ценни книжа, външни заеми и други външни активи; Вземания от резиденти в еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута*, приложение 4, *Ценни книжа на резиденти в еврозоната, деноминирани в евро* и приложение 6.2, *Други финансови активи*).

Освен това показателят включва а) начислен доход от общи проекти на Евросистемата (виж приложение 27, *Други доходи*); б) различни предварителни плащания; в) начислен доход от лихви по други финансови активи и пасиви; и г) начислен доход във връзка с Единния надзорен механизъм (ЕНМ) (виж приложение 25, *Нетни доходи и разходи по такси и комисиони*).

6.5 Други

На 31 декември 2018 г. този показател възлиза на 2039 млн. евро (спрямо 1528 млн. евро през 2017 г.) и обхваща главно начислените суми на междинното разпределение на печалбата на ЕЦБ на стойност 1191 млн. евро (спрямо 988 млн. евро през 2017 г.) (виж *Междинно разпределение на печалбата* в бележките по счетоводната политика и приложение 11.2, *Други задължения в рамките на Евросистемата (нето)*).

Той също така включва салда на стойност 567 млн. евро (спрямо 492 млн. евро през 2017 г.), свързани с неприключени към 31 декември 2018 г. трансакции по валутни суапове и форуърди, възникнали в резултат от преобразуването на такива трансакции в еквивалента им в евро по средната стойност на съответната валута на датата на баланса в съпоставка със стойностите в евро, по които трансакциите са осчетоводени първоначално (виж *Задбалансови инструменти* в бележките по счетоводната политика).

Показателят също така включва сумата от 244 млн. евро (спрямо 1 млн. евро през 2017 г.), която съответства на вземанията по годишните надзорни такси от поднадзорните лица към 31 декември 2018 г. С цел да възстанови разходите, възникнали във връзка с надзорните й задачи, ЕЦБ фактурира годишните такси на поднадзорните лица през декември 2018 г. с дата на плащане през януари 2019 г. (виж приложение 25, *Нетни доходи и разходи по такси и комисиони*). През 2017 г. годишните надзорни такси бяха фактурирани през октомври, поради което в края на годината оставаха да бъдат събрани само 1 млн. евро.

7 Банкноти в обращение

Този показател включва дела на ЕЦБ от 8% от всички евробанкноти в обращение (виж *Банкноти в обращение* в бележките по счетоводната политика) и към 31 декември 2018 г. възлиза на 98 490 млн. евро (спрямо 93 657 млн. евро през 2017 г.)

8 Други задължения към кредитни институции от еврозоната, деноминирани в евро

Централните банки от Евросистемата имат възможност да приемат парични средства като обезпечение по операциите за предоставяне в заем на ценни книжа по програмата за закупуване на ценни книжа от публичния сектор, без да трябва да ги реинвестират. В случая на ЕЦБ тези операции се провеждат посредством специализирана институция.

Към 31 декември 2018 г. неприключените салда по такива трансакции за предоставяне в заем на ценни книжа във връзка с програмата за закупуване на активи на публичния сектор, извършени с кредитни институции от еврозоната,

възлизаха на 1399 млн. евро (спрямо 1061 млн. евро през 2017 г.). Получените като обезпечение парични средства бяха прехвърлени по сметки в TARGET2. Тъй като в края на годината паричните средства останаха неинвестирани, тези трансакции са отчетени в баланса (виж *Обратни сделки* в бележките по счетоводната политика).³⁴

9 Задължения към други резиденти в еврозоната, деноминирани в евро

9.1 Други задължения

Към 31 декември 2018 г. този показател възлиза на 9152 млн. евро (спрямо 1150 млн. евро през 2017 г.). В него са включени депозити или плащания на средства, приемани от ЕЦБ, от или от името на участници в EURO1 и RT1³⁵, които се използват като гаранционен фонд за EURO1 или за поддържане на сетълмента в RT1. В него са включени и депозити, внесени през 2018 г. от Европейския инструмент за финансова стабилност (EFSF) и Европейския механизъм за стабилност (EMC). Съгласно член 21 от Устава на ЕСЦБ, ЕЦБ може да действа като фискален агент в полза на институции, органи, служби или агенции на Съюза, органите на централна власт, регионалните, местните или други органи на публичната власт, други органи, регулирани от публичното право, или на публични предприятия на държавите членки.

10 Задължения към резиденти извън еврозоната, деноминирани в евро

Към 31 декември 2018 г. този показател възлиза на 10 361 млн. евро (спрямо 19 549 млн. евро през 2017 г.). Най-големият компонент е сумата от 4619 млн. евро (спрямо 6062 млн. евро през 2017 г.), която се състои от салда, държани при ЕЦБ от централни банки извън еврозоната, които произтичат от или са кореспондираща позиция на трансакции, обработени чрез системата TARGET2. Намалението в тези салда през 2018 г. се дължи на плащания от резиденти извън еврозоната към резиденти в еврозоната.

Показателят също така включва сумата от 3682 млн. евро (спрямо 10 056 млн. евро през 2017 г.), възникваща от постоянното реципрочно валутно споразумение с Федералната резервна банка на Ню Йорк. В рамките на това споразумение Системата на Федералния резерв предоставя на ЕЦБ щатски

³⁴ Трансакции за предоставяне в заем на ценни книжа, от които не произтичат неинвестирани обезпечения в парични средства в края на годината, се записват по задбалансовите сметки (виж приложение 16, *Програми за предоставяне в заем на ценни книжа*).

³⁵ EURO1 и RT1 са платежни системи, чийто оператор е ABE CLEARING S.A.S à capital variable (EBA Clearing).

долари посредством суап трансакции с цел да се осигури краткосрочно финансиране в щатски долари на контрагенти в Евросистемата. Едновременно с това ЕЦБ осъществява огледални суап трансакции с НЦБ от еврозоната, които използват получените средства, за да извършат операции за предоставяне на ликвидност в щатски долари под формата на обратни трансакции с контрагенти от Евросистемата. Тези огледални суап трансакции пораждат салда в рамките на Евросистемата между ЕЦБ и НЦБ (виж приложение 11.2, *Други задължения в рамките на Евросистемата (нето)*). Освен това суап трансакциите, извършени със Системата на Федералния резерв и НЦБ от еврозоната, пораждат вземания и задължения по форуърди, които се записват по задбалансовите сметки (виж приложение 19, *Трансакции по валутни суапове и форуърди*).

Остатъкът от показателя се състои от сумата от 2059 млн. евро (спрямо 3432 млн. евро през 2017 г.), която представлява неуредени трансакции за предоставяне в заем на ценни книжа във връзка с програмата за закупуване на активи на публичния сектор, извършени с резиденти извън еврозоната, при които като обезпечение са получени парични средства и са прехвърлени по сметки в TARGET2 (виж приложение 8, *Други задължения към кредитни институции от еврозоната, деноминирани в евро*).

11 Задължения в рамките на Евросистемата

11.1 Задължения, еквивалентни на прехвърляне на валутни резерви

Това са задълженията към НЦБ от еврозоната, възникнали от прехвърлянето към ЕЦБ на чуждестранни резервни активи при присъединяването на НЦБ към Евросистемата. През 2018 г. не са настъпили промени.

	От 1 януари 2015 г. млн. евро
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique	1 436
Deutsche Bundesbank	10 430
Eesti Pank	112
Banc Ceannais na hÉireann/Central Bank of Ireland	673
Bank of Greece	1 178
Banco de España	5 123
Banque de France	8 217
Banca d'Italia	7 134
Central Bank of Cyprus	88
Latvijas Banka	163
Lietuvos bankas	239
Banque centrale du Luxembourg	118
Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta	38
De Nederlandsche Bank	2 320
Oesterreichische Nationalbank	1 138
Banco de Portugal	1 010
Banka Slovenije	200
Národná banka Slovenska	448
Suomen Pankki – Finlands Bank	728
Общо	40 793

Олихвяването на тези задължения се изчислява ежедневно по последния разполагам пределен лихвен процент, който Евросистемата прилага в търговете си при основните операции по рефинансиране, коригиран така, че да отрази нулевата възвръщаемост на компонента злато (виж приложение 22.3, *Олихвяване на вземанията на НЦБ във връзка с прехвърлянето на валутни резерви*).

11.2 Други задължения в рамките на Евросистемата (нето)

През 2018 г. този показател се състои главно от салдата в TARGET2 на НЦБ от еврозоната към ЕЦБ (виж *Салда в рамките на ЕЦБ/Евросистемата в бележките по счетоводната политика*). Увеличението на този показател се дължи главно на нетните покупки на ценни книжа по програмата за закупуване на активи (виж приложение 4, *Ценни книжа на резиденти в еврозоната, деноминирани в евро*), чийто сетълмент е извършен чрез сметки в TARGET2. Намалението на сумите, свързани с насрещни суап трансакции, извършени с НЦБ във връзка с операции по предоставяне на ликвидност в щатски долари, също спомогна за увеличение на задължението през 2018 г. (виж приложение 10, *Задължения към резиденти извън еврозоната, деноминирани в евро*). Въздействието на тези два фактора бе частично компенсирано от депозитите, получени през TARGET2 от Европейския инструмент за финансова стабилност и Европейския механизъм за стабилност (виж приложение 9, *Задължения към други резиденти в еврозоната, деноминирани в евро*).

Олихвяването на позициите в TARGET2 с изключение на салдата, възникващи в резултат от огледални суап трансакции във връзка с операции по предоставяне на ликвидност в щатски долари, се изчислява ежедневно по последния разполагаем пределен лихвен процент, който Евросистемата прилага в търговете при своите основни операции по рефинансиране.

Този показател включва също сумата, дължима на НЦБ от еврозоната във връзка с междинното разпределение на печалбата на ЕЦБ (виж *Междинно разпределение на печалбата* в бележките по счетоводната политика).

	2018 г. млн. евро	2017 г. млн. евро
Дължимо на НЦБ от еврозоната във връзка с TARGET2	1 349 908	1 263 961
Дължимо от НЦБ от еврозоната във връзка с TARGET2	(1 107 984)	(1 047 197)
Дължимо на НЦБ от еврозоната във връзка с междинното разпределение на печалбата на ЕЦБ	1 191	988
Други задължения в рамките на Евросистемата (нето)	243 115	217 752

12 Други задължения

12.1 Разлики от преоценка на задбалансови инструменти

Този показател е съставен основно от промени в оценката на останалите неуредени към 31 декември 2018 г. трансакции по валутни суапове и форуърди (виж приложение 19, *Трансакции по валутни суапове и форуърди*). Тези промени в оценката са в размер на 641 млн. евро (спрямо 431 млн. евро през 2017 г.) и произтичат от преобразуването на такива трансакции в еквивалента им в евро по обменни курсове на датата на баланса в съпоставка със стойностите в евро, получени от преобразуването на трансакциите по средната цена на съответната чуждестранна валута на съответната дата (виж *Задбалансови инструменти и Активи и пасиви в злато и чуждестранна валута* в бележките по счетоводната политика).

Загубите от преоценка при неуредените трансакции по лихвени суапове също са включени в този показател (виж приложение 18, *Лихвени суапове*).

12.2 Начисления и доход за бъдещи периоди

На 31 декември 2018 г. този показател включва следните компоненти:

	2018 г. млн. евро	2017 г. млн. евро	Изменение млн. евро
Административни начисления	48	41	7
Финансови инструменти:	5	7	(2)
Доход за бъдещи периоди	1	28	(27)
Общо	54	76	(22)

12.3 Други

На 31 декември 2018 г. този показател възлиза на 1178 млн. евро (спрямо 1063 млн. евро през 2017 г.). Той включва салда в размер на 580 млн. евро (спрямо 498 млн. евро през 2017 г.), свързани с неприключени към 31 декември 2018 г. трансакции по валутни суапове и форуърди (виж приложение 19, *Трансакции по валутни суапове и форуърди*). Тези салда са резултат от преобразуването на такива трансакции в еквивалента им в евро по средната стойност на съответната валута към датата на баланса в съпоставка със стойностите в евро, по които трансакциите са осчетоводени първоначално (виж *Задбалансови инструменти* в бележките по счетоводната политика).

В допълнение показателят включва нетното задължение по дефинирани доходи на ЕЦБ във връзка с доходи след приключване на трудовите правоотношения и други дългосрочни компенсации за нейните служители и членовете на Изпълнителния съвет, както и за членовете на Надзорния съвет, които са служители на ЕЦБ. Включени са също така и компенсациите при напускане на служителите на ЕЦБ.

*Доходи след приключване на трудовите правоотношения, други дългосрочни компенсации и компенсации при напускане на ЕЦБ*³⁶

Баланс

Сумите, признати в баланса във връзка с доходи след приключване на трудовите правоотношения, други дългосрочни компенсации и компенсации при напускане на служителите, са, както следва:

³⁶ В колоната „Съвети“ са представени сумите и за Изпълнителния съвет, и за Надзорния съвет.

	2018 г. Персонал млн. евро	2018 г. Съвети млн. евро	2018 г. Всичко млн. евро	2017 г. Персонал млн. евро	2017 г. Съвети млн. евро	2017 г. Всичко млн. евро
Настояща стойност на задълженията	1 608	29	1 637	1 510	29	1 539
Справедлива стойност на активите по пенсионната програма	(1 080)	-	(1 080)	(1 017)	-	(1 017)
Нетно задължение по дефинирани доходи, признато в баланса	528	29	558	493	29	522

През 2018 г. настоящата стойност на задължението към служителите в размер на 1608 млн. евро (спрямо 1510 млн. евро през 2017 г.) включва финансово необезпечени компенсации на стойност 226 млн. евро (спрямо 225 млн. евро през 2017 г.), свързани с изплащането на доходи след приключване на трудовите правоотношения, различни от пенсии, други дългосрочни компенсации и компенсации при напускане на служителите. Настоящата стойност на задължението спрямо членовете на Изпълнителния съвет и членовете на Надзорния съвет в размер на 29 млн. евро (29 млн. евро през 2017 г.) е свързана само с финансово необезпечени споразумения за доходи след приключване на трудовите правоотношения и други дългосрочни компенсации.

Отчет за приходите и разходите

Сумите, признати в отчета за приходите и разходите през 2018 г., са, както следва:

	2018 г. Персонал млн. евро	2018 г. Съвети млн. евро	2018 г. Всичко млн. евро	2017 г. Персонал млн. евро	2017 г. Съвети млн. евро	2017 г. Всичко млн. евро
Разходи за текущо обслужване	96	2	98	153	2	155
Разходи за ретроспективно обслужване	-	-	-	4	-	4
Нетни лихви по нетното задължение по дефинирани доходи	10	1	11	10	1	11
<i>в това число:</i>						
<i>Разходи за лихви по задължението</i>	32	1	33	28	1	29
<i>Приходи от лихви по активите по пенсионната програма</i>	(22)	-	(22)	(18)	-	(18)
(Печалби)/загуби от преизчисляване по други дългосрочни компенсации	(11)	(0)	(11)	(1)	0	(1)
Общо във връзка с актюерската оценка	96	3	98	167	3	169
Прилагане на провизия за програмата за кариерен преход	-	-	-	(9)	-	(9)
Всичко, включено в Разходи за персонала, след прилагането на провизията	96	3	98	158	3	160

През 2018 г. разходите за текущо обслужване намаляха до 98 млн. евро (спрямо 155 млн. евро през 2017 г.), главно поради еднократния разход през 2017 г. във връзка с въвеждането на временната програма за кариерен преход. Програмата е насочена към дългогодишни служители и има за цел да улесни преминаването им по тяхно желание към кариера извън ЕЦБ, при определени

условия. Освен това за общия спад допринесе увеличението на дисконтовия процент от 2,0% през 2016 г. на 2,1% през 2017 г.³⁷

Промени в задължението по дефинирани доходи, активите по пенсионната програма и резултатите от преизчисления

Промените в настоящата стойност на задължението по дефинирани доходи са, както следва:

	2018 г. Персонал млн. евро	2018 г. Съвети млн. евро	2018 г. Всичко млн. евро	2017 г. Персонал млн. евро	2017 г. Съвети млн. евро	2017 г. Всичко млн. евро
Начално задължение по дефинирани доходи	1 510	29	1 539	1 361	28	1 389
Разходи за текущо обслужване	96	2	98	153	2	155
Разходи за ретроспективно обслужване	-	-	-	4	-	4
Разходи за лихви по задължението	32	1	33	28	1	29
Вноски, изплащани от участниците в програмата ³⁸	33	0	33	23	0	23
Изплатени компенсации	(43)	(3)	(46)	(12)	(1)	(13)
(Печалби)/загуби от преизчисляване	(19)	1	(19)	(48)	(1)	(49)
Крайно задължение по дефинирани доходи	1 608	29	1 637	1 510	29	1 539

През 2018 г. изплатените компенсации нараснаха до 46 млн. евро (спрямо 13 млн. евро през 2017 г.), главно поради еднократни плащания при напускане на служители, одобрени за програмата за кариерен преход.

За 2018 г. общите печалби от преизчисления в размер на 19 млн. евро по задължението по дефинирани доходи възникнаха в резултат от повишаването на дисконтовия процент от 2,1% през 2017 г. на 2,3% през 2018 г. Това беше частично неутрализирано от наложени от опита корекции, които отразяват разликата между актюерските допускания от доклада в предходната година и действителния опит.

Промените през 2018 г. в справедливата стойност на активите по пенсионната програма за служителите в стълба на дефинираните доходи са, както следва:

³⁷ При изчисляването на разходите за текущо обслужване се използва дисконтовият лихвен процент, прилаган през предходната година.

³⁸ Задължителните вноски, изплащани от служителите, са в размер на 7,4%, а от ЕЦБ – на 20,7% от основната заплата.

	2018 г. млн. евро	2017 г. млн. евро
Начална справедлива стойност на активите по пенсионната програма	1 017	878
Приходи от лихви по активите по пенсионната програма	22	18
Печалби/(загуби) от преизчисляване	(34)	55
Вноски, изплащани от работодателя	56	52
Вноски, изплащани от участниците в програмата	33	23
Изплатени компенсации	(13)	(9)
Крайна справедлива стойност на активите по пенсионната програма	1 080	1 017

Загубите от преизчисления на активите по пенсионната програма през 2018 г. отразяват факта, че реалната възвръщаемост на дяловете от фонда е по-ниска от очакваните приходи от лихви от активите по пенсионната програма.

Измененията през 2018 г. в резултатите от преизчисления (виж приложение 14, *Сметки за преоценка*) са, както следва:

	2018 г. млн. евро	2017 г. млн. евро
Начални загуби от преизчисляване	(103)	(205)
Печалби/(загуби) от активите по пенсионната програма	(34)	55
Печалби по задължението	19	49
Загуби, признати в отчета за приходите и разходите	(11)	(1)
Крайни загуби от преизчисляване, включени в Сметки за преоценка	(129)	(103)

Основни допускания

При изготвянето на оценките, посочени в това приложение, актоерите са използвали приетите от Изпълнителния съвет допускания за целите на отчитането и оповестяването на данните. Основните допускания, използвани за изчисляване на задължението по доходи след приключване на трудовите правоотношения и други дългосрочни компенсации са, както следва:

	2018 г. %	2017 г. %
Дисконтов процент	2,30	2,10
Очаквана възвръщаемост от активите по пенсионната програма ³⁹	3,30	3,10
Бъдещо общо повишение на заплатите ⁴⁰	2,00	2,00
Бъдещо увеличение на пенсиите ⁴¹	1,30	1,30

Наред с това доброволните вноски на служителите в стълба на дефинирани вноски през 2018 г. са в размер на 140 млн. евро (спрямо 150 млн. евро през 2017 г.). Тези вноски са инвестирани в активите по пенсионната програма и пораждат съответстващо задължение на същата стойност.

13 Провизии

Този показател включва основно провизиите за валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск.

Провизиите за валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск ще се използват до необходимата според Управителния съвет степен за компенсиране на бъдещи реализирани и нереализирани загуби. Въз основа на оценката на ЕЦБ за експозицията ѝ на тези рискове и като се вземат предвид редица фактори, всяка година се преразглежда дали продължава необходимостта от такива провизии и какъв да бъде размерът им. Размерът на провизиите, заедно с всички суми, държани в общия резервен фонд, не могат да надвишават стойността на капитала на ЕЦБ, внесен от НЦБ от еврозоната.

Към 31 декември 2018 г. провизиите срещу валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск са в размер на 7620 млн. евро, без промяна спрямо 2017 г. Тази сума съответства на размера на внесенния капитал на ЕЦБ, изплатен от НЦБ от еврозоната, към същата дата.

14 Сметки за преоценка

Този показател се състои основно от салдата за преоценка, произтичащи от нереализирани печалби по активите, пасивите и задбалансовите инструменти (виж *Признаване на приходите, Активи и пасиви в злато и чуждестранна валута, Ценни книжа и Задбалансови инструменти* в бележките по счетоводната политика). Той също така включва преизчисленията на нетното

³⁹ Тези допускания се използват за изчисляване на частта от задължението по дефинирани доходи на ЕЦБ, която се финансира от активи с базисна капиталова гаранция.

⁴⁰ Освен това се допуска бъдещо индивидуално повишение на заплатите до 1,8% годишно в зависимост от възрастта на участващите в пенсионната програма.

⁴¹ Съгласно правилата на пенсионната програма на ЕЦБ пенсиите се увеличават годишно. Ако общата корекция на заплатите за служителите на ЕЦБ е под равнището на инфлацията на цените, всяко увеличение на пенсиите ще бъде в съответствие с общата корекция на заплатите. Ако общата корекция на заплатите надвишава инфлацията на цените, първата ще се прилага, за да се определи увеличението на пенсиите, при условие че финансовото състояние на пенсионните програми на ЕЦБ позволява такова увеличение.

задължение по дефинирани доходи на ЕЦБ във връзка с доходите след приключване на трудовите правоотношения (виж *Доходи след приключване на трудовите правоотношения, други дългосрочни компенсации и компенсации при напускане на ЕЦБ* в бележките по счетоводната политика и приложение 12.3, *Други*).

	2018 г. млн. евро	2017 г. млн. евро	Изменение млн. евро
Злато	14 298	13 664	634
Чуждестранна валута	10 300	7 851	2 449
Ценни книжа и други инструменти	453	533	(80)
Нетно задължение по дефинирани доходи във връзка с доходи след приключване на трудовите правоотношения	(129)	(103)	(26)
Общо	24 922	21 945	2 977

Увеличението на размера на сметките за преоценка се дължи на поевтиняването на еврото спрямо щатския долар, японската йена и златото през 2018 г.

Обменните курсове, използвани за преоценка в края на годината, са следните:

Обменни курсове	2018	2017
Щатски долар за евро	1,1450	1,1993
Японска йена за евро	125,85	135,01
Китайски юан за евро	7,8751	7,8044
Евро за СПТ	1,2154	1,1876
Евро за унция чисто злато	1 120,961	1 081,881

15 Капитал и резерви

15.1 Капитал

Записаният капитал на ЕЦБ възлиза на 10 825 млн. евро. Капиталът, внесен от НЦБ от еврозоната и извън еврозоната, възлиза на 7740 млн. евро.

НЦБ от еврозоната са внесли изцяло дела си в записания капитал, който от 1 януари 2015 г. е в размер на 7620 млн. евро, както е показано в таблицата.

	Капиталов алгоритъм от 1 януари 2015 г. ⁴² %	Внесен капитал от 1 януари 2015 г. млн. евро
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique	2,4778	268
Deutsche Bundesbank	17,9973	1 948
Eesti Pank	0,1928	21
Banc Ceannais na hÉireann/Central Bank of Ireland	1,1607	126
Bank of Greece	2,0332	220
Banco de España	8,8409	957
Banque de France	14,1792	1 535
Banca d'Italia	12,3108	1 333
Central Bank of Cyprus	0,1513	16
Latvijas Banka	0,2821	31
Lietuvos bankas	0,4132	45
Banque centrale du Luxembourg	0,2030	22
Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta	0,0648	7
De Nederlandsche Bank	4,0035	433
Oesterreichische Nationalbank	1,9631	213
Banco de Portugal	1,7434	189
Banka Slovenije	0,3455	37
Národná banka Slovenska	0,7725	84
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,2564	136
Общо	70,3915	7 620

НЦБ извън еврозоната са длъжни да внесат 3,75% от записания си капитал като принос за оперативните разходи на ЕЦБ. От 1 януари 2015 г. насам тези вноски възлизат общо на 120 млн. евро. НЦБ извън еврозоната нямат право да получават дял от разпределимата печалба на ЕЦБ и не са задължени да покриват претърпени от нея загуби.

НЦБ извън еврозоната са внесли следните суми:

	Капиталов алгоритъм от 1 януари 2015 г. %	Внесен капитал от 1 януари 2015 г. млн. евро
Българска народна банка	0,8590	3
Česká národní banka	1,6075	7
Danmarks Nationalbank	1,4873	6
Hrvatska narodna banka	0,6023	2
Magyar Nemzeti Bank	1,3798	6
Narodowy Bank Polski	5,1230	21
Banca Națională a României	2,6024	11
Sveriges riksbank	2,2729	9
Bank of England	13,6743	56
Общо	29,6085	120

⁴² Дяловете на отделните НЦБ в капиталовия алгоритъм на ЕЦБ бяха променени последно на 1 януари 2014 г. На 1 януари 2015 г. обаче, поради присъединяването на Литва към еврозоната, общото тегло на НЦБ от еврозоната в целия капитал на ЕЦБ се увеличи, докато общото тегло на НЦБ извън еврозоната намалю. Оттогава не е имало промени.

Задбалансови инструменти

16 Програми за предоставяне в заем на ценни книжа

Като част от управлението на собствените си средства ЕЦБ е сключила споразумение за програма за предоставяне в заем на ценни книжа, по силата на което специализирана институция предприема от името на ЕЦБ трансакции по предоставяне в заем на ценни книжа.

В допълнение към това ЕЦБ, съобразно с решенията на Управителния съвет, предостави за отдаване в заем наличностите си от ценни книжа, придобити по първата, втората и третата програма за закупуване на обезпечени облигации, както и наличностите си от ценни книжа, придобити по програмата за закупуване на активи на публичния сектор, а също и закупените по програмата за пазарите на ценни книжа, които са допустими за закупуване и по програмата за закупуване на активи на публичния сектор.⁴³

Освен ако не са извършени срещу обезпечение във вид на парични средства, които остават неинвестирани в края на годината, тези операции по предоставяне в заем на ценни книжа се записват по задбалансовите сметки.⁴⁴ Към 31 декември 2018 г. остават неуредени такива операции по предоставяне в заем на ценни книжа на стойност 9646 млн. евро (спрямо 13 365 млн. евро през 2017 г.). От тази сума 4440 млн. евро са свързани с отдаването в заем на ценни книжа, държани за целите на паричната политика (спрямо 7173 млн. евро през 2017 г.).

17 Лихвени фючърс

Към 31 декември 2018 г. са неуредени следните валутни трансакции, представени по пазарни курсове в края на годината:

Лихвени фючърс в чуждестранна валута	2018 г. Стойност на договора млн. евро	2017 г. Стойност на договора млн. евро	Изменение млн. евро
Покупки	13 780	6 518	7 262
Продажби	22 731	6 585	16 147

Тези трансакции са извършени в контекста на управлението на резервите на ЕЦБ в чуждестранна валута.

⁴³ ЕЦБ не извършва покупки на ценни книжа по програмата за закупуване от корпоративния сектор и съответно няма по нея наличности за предоставяне в заем.

⁴⁴ Ако в края на годината останат неинвестирани обезпечения в парични средства, тези трансакции се записват по балансови сметки (виж приложение 8, *Други задължения към кредитни институции от еврозоната, деноминирани в евро* и приложение 10, *Задължения към резиденти извън еврозоната, деноминирани в евро*).

18 Лихвени суапове

Към 31 декември 2018 г. остават неуредени трансакции по лихвени суапове с условна стойност 519 млн. евро, представени по пазарни курсове в края на годината (спрямо 416 млн. евро през 2017 г.). Тези трансакции са извършени в контекста на управлението на резервите на ЕЦБ в чуждестранна валута.

19 Трансакции по валутни суапове и форуърди

Управление на резервите в чуждестранна валута

През 2018 г. трансакции по валутни суапове и форуърди са извършени в контекста на управлението на резервите на ЕЦБ в чуждестранна валута. Вземанията и задълженията в резултат от тези трансакции, които остават неуредени към 31 декември 2018 г., са представени по пазарни курсове в края на годината, както следва:

Трансакции по валутни суапове и форуърди	2018 г. млн. евро	2017 г. млн. евро	Изменение млн. евро
Вземания	2 905	2 732	174
Задължения	2 981	2 719	262

Операции по предоставяне на ликвидност

Вземания и задължения в щатски долари с дата на сетълмент през 2018 г. възникнаха във връзка с предоставянето на ликвидност в щатски долари на контрагенти в Евросистемата (виж приложение 10, *Задължения към резиденти извън еврозоната, деноминирани в евро*).

20 Управление на операциите по получаване и предоставяне на кредити

През 2018 г. ЕЦБ продължи да отговаря за управлението на операциите на ЕС по получаване и предоставяне на кредити по Механизма за средносрочна финансова подкрепа, Европейския механизъм за финансово стабилизиране, Европейския инструмент за финансова стабилност и Европейския механизъм за стабилност (ЕМС), както и по споразумението за заем за Гърция. През 2018 г. ЕЦБ обработи плащания, свързани с тези операции, както и плащания във формата на дялове на членовете в основния уставен капитал на ЕМС.

Заведени са няколко съдебни дела срещу ЕЦБ и други институции на ЕС от множество вложители, акционери и притежатели на облигации в кредитни институции в Кипър. Ищците твърдят, че са понесли финансови загуби в резултат от действия, които по тяхно мнение са довели до реструктурирането на тези кредитни институции в контекста на програмата за финансова помощ за Кипър. През 2018 г. две от тези дела бяха отхвърлени по същество от Общия съд на Европейския съюз и в момента тези решения биват обжалвани пред Съда на Европейския съюз. Това следва определения от 2014 г. на Общия съд, който обяви дванадесет подобни дела за недопустими в тяхната цялост и, след обжалвания, решения на Съда през 2016 г., които потвърждават недопустимостта на делата или отсъждат в полза на ЕЦБ. Участието на ЕЦБ в процеса, водещ до договарянето на програмата за финансова помощ, се свеждаше съгласно Договора за ЕМС до предоставяне на техническа консултация съвместно с Европейската комисия и до представяне на необвързващо становище по кипърския проектозакон за реструктуриране на кредитни институции. Поради това се смята, че в резултат на тези дела ЕЦБ няма да понесе загуби.

Приложения към отчета за приходите и разходите

22 Нетен доход от лихви

22.1 Доход от лихви по чуждестранни резервни активи

Тази статия включва приходите от лихви, от които са приспаднати разходите за лихви, по нетните резервни активи на ЕЦБ в чуждестранна валута, както следва:

	2018 г. млн. евро	2017 г. млн. евро	Изменение млн. евро
Приходи от лихви по разплащателни сметки	8	5	3
Приходи от лихви по депозити на паричния пазар	74	55	19
Разходи от лихви по репо сделки	(6)	(1)	(4)
Приходи от лихви по обратни репо сделки	44	37	7
Приходи от лихви по ценни книжа	673	390	283
Приходи/(разходи) от лихви по лихвени суапове	0	(0)	0
Приходи от лихви по форуърдни и суапови трансакции в чуждестранна валута	68	49	20
Приходи от лихви по чуждестранни резервни активи (нето)	862	534	327

Общото увеличение на нетните приходи от лихви през 2018 г. се дължи главно на по-високите приходи от лихви, генерирани от портфейла в щатски долари.

22.2 Доход от лихви във връзка с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата

Този показател включва приходите от лихви, свързани с дела от 8% на ЕЦБ от общата емисия евробанкноти (виж *Банкноти в обращение* в бележките по счетоводната политика и приложение 5.1, *Вземания във връзка с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата*). За 2018 г. този нетен доход от лихви имаше нулева стойност, тъй като лихвеният процент по основните операции по рефинансиране остана на ниво 0% през цялата година.

22.3 Олихвяване на вземания на НЦБ във връзка с прехвърлени валутни резерви

В този показател са отчетени лихвените плащания към НЦБ от еврозоната, произтичащи от техните вземания във връзка с чуждестранни резервни активи,

прехвърлени на ЕЦБ (виж приложение 11.1, *Задължения, еквивалентни на прехвърляне на валутни резерви*). За 2018 г. олихвяването имаше нулева стойност в отражение на факта, че лихвеният процент по основните операции по рефинансиране беше 0% през цялата година.

22.4 Друг доход от лихви и друг разход от лихви

През 2018 г. показателят друг доход от лихви и друг разход от лихви беше, както следва:

	2018 г. млн. евро	2017 г. млн. евро	Изменение млн. евро
Нетни приходи от лихви по ценни книжа, държани за целите на паричната политика	1 235	1 070	164
Първа и втора програма за закупуване на обезпечени облигации	31	48	(18)
Програма за пазарите на ценни книжа	384	447	(63)
Програма за закупуване на активи	820	575	245
Нетни приходи от лихви по предоставяне в заем на ценни книжа за целите на паричната политика	33	45	(13)
Нетни приходи от лихви по собствени средства	109	143	(34)
Нетни приходи от лихви по други активи/пасиви	39	19	20
Други нетни приходи от лихви	1 415	1 277	138

Нетният приход на ЕЦБ от лихви по наличностите от гръцки държавни облигации, придобити по програмата за пазарите на ценни книжа, възлиза на 127 млн. евро (спрямо 154 млн. евро през 2017 г.).

23 Реализирани печалби/загуби от финансови операции

През 2018 г. нетните реализирани печалби/загуби, произтичащи от финансови операции, са, както следва:

	2018 г. млн. евро	2017 г. млн. евро	Изменение млн. евро
Реализирани нетни ценови печалби/(загуби)	(103)	22	(126)
Реализирани нетни печалби от разлики в обменните курсове и в цената на златото	26	139	(113)
Реализирани нетни печалби/(загуби), произтичащи от финансови операции	(77)	161	(238)

Реализираните нетни печалби/загуби включват реализирани печалби и загуби от ценни книжа, лихвени фючърси и лихвени суапове. Реализираните нетни печалби/загуби през 2018 г. се дължаха главно на реализирани ценови загуби, генерирани от портфейла в щатски долари в резултат от по-високите лихви в щатски долари.

През 2017 г. продажбата на малка част от наличностите на щатски долари с цел да се финансира създаването на портфейл в китайски юани генерира еднократна реализирана печалба от разлики в обменните курсове през същата

година. През 2018 г. не е извършвана такава продажба, затова реализираната нетна печалба от разлики в обменните курсове и в цената на златото беше по-ниска.

24 Намаляване на стойността на финансови активи и позиции

Намаляването на стойността на финансови активи и позиции през 2018 г. е, както следва:

	2018 г. млн. евро	2017 г. млн. евро	Изменение млн. евро
Нереализирани ценови загуби от ценни книжа	(64)	(79)	14
Нереализирани загуби от разлики в обменни курсове	(4)	(27)	22
Общо намаляване на стойността	(69)	(105)	36

Пазарната стойност на редица ценни книжа, държани в портфейла в щатски долари, продължи да спада през 2018 г. успоредно с покачване на съответната доходност. Това доведе до нереализирани ценови загуби през годината.

Нереализираните курсови загуби се дължат главно на обезценка на средната цена на придобиване на наличността на ЕЦБ от китайски юани до обменния курс в края на 2018 г. вследствие на поевтиняването на тази валута спрямо еврото от края на миналата година насам.

25 Нетен доход/разход от такси и комисиони

	2018 г. млн. евро	2017 г. млн. евро	Изменение млн. евро
Доход от такси и комисиони	524	452	72
Разходи, свързани с такси и комисиони	(13)	(12)	(1)
Нетен доход от такси и комисиони	511	440	71

През 2018 г. доходът по тази статия включваше главно надзорни такси и административни санкции, наложени на поднадзорни лица заради неспазване на разпоредбите на банковото законодателство на ЕС относно пруденциалните изисквания, включително надзорни решения на ЕЦБ. Разходът се изразяваше главно в такси за попечителски услуги.

Приходи и разходи, свързани с надзорните задачи

ЕЦБ начислява на поднадзорните лица годишни такси, за да си възстанови извършените разходи по изпълнението на надзорните задачи. През април 2018 г. ЕЦБ обяви, че годишните надзорни такси за 2018 г. ще възлизат на 475 млн. евро. Тази сума се основава на прогнозните годишни разходи за

надзорните задачи през 2018 г. в размер на 502 млн. евро, коригирани с i) излишъка в размер на 28 млн. евро от начислените през 2017 г. надзорни такси, ii) възстановените на отделни банки средства за предходни периоди на таксуване⁴⁵.

Въз основа на фактическите разходи на ЕЦБ за изпълнение на нейните задачи по банковия надзор приходите от надзорни такси за 2018 г. възлизат на 518 млн. евро. Дефицитът в размер на 15 млн. евро, възникващ през 2018 г. от разликата между прогнозните разходи (502 млн. евро) и фактическите разходи (518 млн. евро), е отчетен в показателя *Начисления и разходи за бъдещи периоди* (виж приложение 6.4, *Начисления и разходи за бъдещи периоди*). Той ще бъде включен в общия размер на надзорните такси, които ще бъдат начислени през 2019 г.

Освен това ЕЦБ има право да налага административни санкции на поднадзорните лица заради неспазване на разпоредбите на банковото законодателство на ЕС относно пруденциалните изисквания, включително надзорни решения на ЕЦБ. Свързаните с това приходи не се вземат предвид при изчисляването на годишните надзорни такси. Вместо това те се отчитат като доход в отчета на ЕЦБ за приходите и разходите и се разпределят между НЦБ от еврозоната в рамките на режима на ЕЦБ за разпределение на печалбата. През 2018 г. приходите от санкции, наложени на поднадзорни лица, бяха в размер на 6 млн. евро.

Така свързаните с надзорните задачи приходи на ЕЦБ през 2018 г. са, както следва:

	2018 г. млн. евро	2017 г. млн. евро	Изменение млн. евро
Надзорни такси	518	437	81
<i>в това число:</i>			
<i>Такси, начислени на значими лица или значими групи</i>	473	397	76
<i>Такси, начислени на по-малко значими лица и по-малко значими групи</i>	45	39	5
Наложени административни санкции	6	15	(9)
Общо приходи по задачи, свързани с банковия надзор	524	452	72

Свързаните с банковия надзор разходи произтичат от прекия надзор над значимите лица, наблюдението на надзора над по-малко значимите лица и изпълнението на хоризонтални задачи и специализирани услуги. Те включват също така разходи за спомагателните структурни звена, включително сграден фонд, управление на човешките ресурси, административни услуги, бюджетиране и контрол, счетоводство, правни услуги, комуникации и превод, вътрешен одит, статистика и услуги в областта на информационните технологии, които са необходими за изпълнението на надзорните задачи на ЕЦБ.

⁴⁵ Въз основа на член 5, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1163/2014 на ЕЦБ от 22 октомври 2014 г. относно надзорните такси (ЕЦБ/2014/41) (ОВ L 311, 31.10.2014 г., стр. 23).

През 2017 г. бе сметена за несигурна събираемостта на сумата от 11 млн. евро, свързана с административна санкция, наложена от ЕЦБ на поднадзорно лице, и в края на годината бе заделена резерва в пълния размер на това вземане (виж приложение 31, *Други разходи*). Свързаният с това разход не е взет предвид при изчисляването на годишната надзорна такса, но е включен в отчета за приходите и разходите на ЕЦБ и намалява нетния ѝ резултат. Административните санкции, наложени на поднадзорни лица през 2018 г., бяха получени в хода на годината или се очаква да бъдат събрани.

За 2018 г. общите фактически разходи, свързани с надзорните задачи на ЕЦБ, са разбити на следните статии:

	2018 г. млн. евро	2017 г. млн. евро	Изменение млн. евро
Заплати и компенсации	246	215	31
Наем и поддръжка на сгради	59	53	6
Други оперативни разходи	213	169	44
Разходи, свързани със задачите по банковия надзор, които се вземат предвид в надзорните такси	518	437	81
Резерва за административни санкции с несигурна събираемост	-	11	(11)
Общо разходи по задачи, свързани с банковия надзор	518	448	70

По-големият среден брой служители, заети в банковия надзор в ЕЦБ, доведе до увеличение в заплатите и компенсациите. Нарастването на показателя „други оперативни разходи“ се дължи основно на външните консултантски услуги, необходими за провеждането на цялостни оценки и за приноса в провеждането на стрес тест от ЕБО. Разходите, свързани с информационни технологии, също допринесоха за увеличението поради нарастващия брой и сложност на ИТ системите.

26 Доход от акции и дялови участия

В този показател са представени дивидентите, получени от акциите на ЕЦБ в БМР (виж приложение 6.2, *Други финансови активи*).

27 Други доходи

Други различни приходи през 2018 г. са възникнали главно от начислените вноски на НЦБ от еврозоната към разходите, направени от ЕЦБ във връзка със съвместни проекти на Евросистемата.

28 Разходи за персонала

През 2018 г. разходите за персонала бяха, както следва:

	2018 г. млн. евро	2017 г. млн. евро	Изменение млн. евро
Заплати и надбавки ⁴⁶	398	350	47
Осигуровки на служителите	19	15	4
Доходи след приключване на трудовите правоотношения, други дългосрочни компенсации и компенсации при напускане на ЕЦБ	98	169	(71)
Други разходи за персонала	1	1	(0)
Общо	515	535	(20)

Средният брой служители, приравнен към работни места на пълен работен ден⁴⁷, беше 3546 (спрямо 3254 през 2017 г.), като 337 от тях бяха на ръководни позиции (спрямо 330 през 2017 г.).

През 2018 г. разходите за персонала отбелязаха намаление поради по-ниските разходи по показателя доходи след приключване на трудовите правоотношения, други дългосрочни компенсации и компенсации при напускане на ЕЦБ, което се дължеше на i) еднократен разход през 2017 г. във връзка с въвеждането на програмата за кариерен преход и ii) прилагането на по-висок дисконтов процент при изчисляването на разходите за текущо обслужване за 2018 г. (виж приложение 12.3, *Други*). Полученото по този начин намаление беше частично неутрализирано от ефекта на по-големия брой на служителите на ЕЦБ през 2018 г.

Възнаграждения на Изпълнителния съвет и Надзорния съвет

Членовете на Изпълнителния съвет и членовете на Надзорния съвет, които са служители на ЕЦБ, получават основна заплата и надбавки за смяна на местопребиваването и за представителни цели. Що се отнася до председателя, вместо надбавки за смяна на местопребиваването му се предоставя официална резиденция, собственост на ЕЦБ. Съобразно Условието за работа на персонала на Европейската централна банка, членовете на двата съвета може да имат правото да получават семейни надбавки и надбавки за издръжка на дете и образование, в зависимост от индивидуалния случай. Заплатите подлежат на облагане с данък в полза на Европейския съюз, както и на отчисления за вноски за пенсия, здравно осигуряване и застраховки срещу злополука. Надбавките не се облагат с данък и не се вземат предвид за пенсия.

⁴⁶ Заплатите и надбавките се формират по принцип според схемата за възнаграждения на Европейския съюз и са сравними с нея.

⁴⁷ Приравняването към работно място на пълен работен ден се изчислява, като се сравни броят отработени часове на даден служител с броя часове на служител на пълен работен ден. Този брой включва служителите на безсрочен, срочен или краткосрочен договор и участниците в квалификационната програма на ЕЦБ за наскоро дипломирани висшисти. Включени са и служителите в отпуск по майчинство или в дългосрочен отпуск по болест. Не са включени служителите в неплатен отпуск.

През 2018 г. основните заплати на членовете на Изпълнителния съвет и на членовете на Надзорния съвет, които са служители на ЕЦБ (т.е. без представителите на националните надзорни органи), бяха, както следва:⁴⁸

	2018 г. евро	2017 г. евро
Марио Драги (председател)	401 400	396 900
Витор Констанцио (заместник-председател до май 2018 г.)	143 360	340 200
Луис де Гиндос Хурадо (заместник-председател от юни 2018 г.)	200 704	-
Петер Прат (член на Съвета)	286 704	283 488
Беноа Кьоре (член на Съвета)	286 704	283 488
Ив Мерш (член на Съвета)	286 704	283 488
Забине Лаутеншлегер (член на Съвета)	286 704	283 488
Общо за Изпълнителния съвет	1 892 280	1 871 052
Общо за Надзорния съвет (членове, които са служители на ЕЦБ)⁴⁹	793 064	793 817
<i>в това число:</i>		
<i>Даниел Нуи (председател на Надзорния съвет)</i>	<i>286 704</i>	<i>283 488</i>
Общо	2 685 344	2 664 869

Общата стойност на надбавките, изплатени на членовете на двата съвета, и вноските за тях от страна на ЕЦБ в схеми за здравно осигуряване и осигуряване срещу злополука е 835 371 евро (спрямо 852 998 евро през 2017 г.).

Изплатените пенсии, включително надбавките след приключване на трудовото правоотношение и вноските в схеми за здравно осигуряване и осигуряване срещу злополука за бивши членове на съветите или лица на тяхна издръжка възлизат на 3 216 410 евро (спрямо 857 476 евро през 2017 г.).⁵⁰ През 2018 г. тази обща сума включва изплащане на глобална сума при пенсиониране на бивш член на един от съветите вместо бъдещи пенсионни плащания.

29 Административни разходи

Този показател в размер на 525 млн. евро (спрямо 463 млн. евро през 2017 г.) обхваща всички други текущи разходи за консултантски услуги, информационни технологии, наем и поддръжка на сгради, некапиталови разходи за материали и оборудване и други услуги и доставки, както и разходи, свързани с персонала, включително за обучение, подбор, преместване и настаняване.

Увеличението през 2018 г. се дължеше главно на външни консултантски услуги и информационни технологии.

⁴⁸ Брутен размер, т.е. преди облагане с данък в полза на Европейския съюз.

⁴⁹ Общата сума не включва заплатата на Забине Лаутеншлегер, заместник-председател на Надзорния съвет, която е отчетена при тези на другите членове на Изпълнителния съвет.

⁵⁰ Относно нетната сума, записана в отчета за приходите и разходите във връзка с пенсиите на сегашните членове на Изпълнителния съвет и членовете на Надзорния съвет вижте приложение 12.3, *Други*.

30 Услуги по производството на банкноти

Тези разходи възникват предимно от презграничното превозване на евробанкноти между печатници за банкноти и НЦБ, за доставка на нови банкноти, както и между НЦБ за компенсиране на недостиг с допълнителни запаси. Те се поемат централно от ЕЦБ.

31 Други разходи

През 2017 г. в този показател беше включена резерва във връзка с административна санкция, наложена от ЕЦБ на поднадзорно лице, за която е преценено, че събираемостта ѝ е несигурна. През 2018 г. няма разходи, отчетени в този показател.

Събития, настъпили след приключването на баланса

32 Петгодишна корекция на капиталовия алгоритъм на ЕЦБ

Съгласно член 29 от Устава на ЕСЦБ теглата, определени за НЦБ в алгоритъма за записване на капитала на ЕЦБ, се преразглеждат на всеки пет години.⁵¹ На 1 януари 2019 г. бе извършена четвъртата такава корекция от създаването на ЕЦБ насам, както следва:

---

⁵¹ Теглата се коригират и при всяка промяна в броя на НЦБ, които внасят дял в капитала на ЕЦБ. Това са НЦБ на държавите членки на ЕС.

	Капиталов алгоритъм от 1 януари 2019 г. %	Капиталов алгоритъм към 31 декември 2018 г. %
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique	2,5280	2,4778
Deutsche Bundesbank	18,3670	17,9973
Eesti Pank	0,1968	0,1928
Banc Ceannais na hÉireann/Central Bank of Ireland	1,1754	1,1607
Bank of Greece	1,7292	2,0332
Banco de España	8,3391	8,8409
Banque de France	14,2061	14,1792
Banca d'Italia	11,8023	12,3108
Central Bank of Cyprus	0,1503	0,1513
Latvijas Banka	0,2731	0,2821
Lietuvos bankas	0,4059	0,4132
Banque centrale du Luxembourg	0,2270	0,2030
Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta	0,0732	0,0648
De Nederlandsche Bank	4,0677	4,0035
Oesterreichische Nationalbank	2,0325	1,9631
Banco de Portugal	1,6367	1,7434
Banka Slovenije	0,3361	0,3455
Národná banka Slovenska	0,8004	0,7725
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,2708	1,2564
Общо за НЦБ от еврозоната	69,6176	70,3915
Българска народна банка	0,8511	0,8590
Česká národní banka	1,6172	1,6075
Danmarks Nationalbank	1,4986	1,4873
Hrvatska narodna banka	0,5673	0,6023
Magyar Nemzeti Bank	1,3348	1,3798
Narodowy Bank Polski	5,2068	5,1230
Banca Națională a României	2,4470	2,6024
Sveriges riksbank	2,5222	2,2729
Bank of England	14,3374	13,6743
Общо за НЦБ извън еврозоната	30,3824	29,6085
Общо	100,0000	100,0000

Отражение върху внесения капитал на ЕЦБ

Поради общото намаление с 0,7739 процентни пункта на теглото на НЦБ от еврозоната (които внасят изцяло своя дял от капитала) в записания капитал на ЕЦБ и еквивалентното увеличение в теглото на НЦБ извън еврозоната (които внасят само 3,75% от своя дял) на 1 януари 2019 г. внесеният капитал на ЕЦБ намаля с общо 81 млн. евро.

Отражение върху вземанията на НЦБ, еквивалентни на прехвърлените на ЕЦБ чуждестранни резервни активи

Съгласно член 30.2 от Устава на ЕСЦБ НЦБ прехвърлят на ЕЦБ чуждестранни резервни активи, чийто размер е фиксиран пропорционално на дела им в записания капитал на ЕЦБ. Предвид на намалението на теглото на НЦБ от еврозоната (които са прехвърлили чуждестранни резервни активи на ЕЦБ) в записания капитал на ЕЦБ еквивалентните на това прехвърляне вземания също бяха съответно коригирани. Това доведе до намаление в размер на 448 млн. евро на 1 януари 2019 г., възстановено на НЦБ от еврозоната.

33 Допълнителна промяна в капиталовия алгоритъм на ЕЦБ

В резултат от очакваното⁵² излизане на Обединеното кралство от Европейския съюз през 2019 г. и произтичащото от това оттегляне на Bank of England от ЕСЦБ теглата, определени на останалите НЦБ в алгоритъма за записване на капитала на ЕЦБ, се очаква да се променят.

---

⁵² Въз основа на очакванията към датата, на която Изпълнителният съвет одобри предаването на Годишния отчет на ЕЦБ за 2018 г. на Управителния съвет за одобрение.

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

To the President and Governing Council
of the European Central Bank
Frankfurt am Main

Report on the Audit of the financial statements

Opinion

We have audited the financial statements of the European Central Bank (the Entity), which comprise the balance sheet as at 31 December 2018, the profit and loss account and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes.

In our opinion, the accompanying financial statements give a true and fair view of the financial position of the Entity as at 31 December 2018, and of the results of its financial operations for the year then ended in accordance the principles established by the Governing Council, which are laid down in Decision (EU) 2016/2247 of the ECB of 3 November 2016 on the annual accounts of the ECB (ECB/2016/35), as amended.

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the Entity in accordance with the German ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements, which are consistent with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Other Information

The Executive Board is responsible for the other information. The other information comprises the information included in the ECB's annual report and the management report, but does not include the financial statements of the ECB and our auditor's report thereon.

Our opinion on the financial statements does not cover the other information and we do not express any form of assurance conclusion thereon.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the other information and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit or otherwise appears to be materially misstated.

Responsibilities of the European Central Bank's Executive Board and those charged with Governance for the Financial Statements

The Executive Board is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with the principles established by the Governing Council, which are laid down in Decision (EU) 2016/2247 of the ECB of 3 November 2016 on the annual accounts of the ECB (ECB/2016/35), as amended, and for such internal control as the Executive Board determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, the Executive Board is responsible for assessing the European Central Bank's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Entity's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the planning and performance of the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.

- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the entity's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We are required to communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

Frankfurt am Main, 13 February 2019

Baker Tilly GmbH & Co. KG
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
(Düsseldorf)

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "R. Hüsemann".

Ralph Hüsemann
Wirtschaftsprüfer

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Dr. S. Fischer".

Dr. Stefan Wolfgang Fischer
Wirtschaftsprüfer

Тази страница се предоставя от ЕЦБ като неофициален превод на доклада на външния одитор на ЕЦБ. В случай на противоречие предимство има английският вариант, подписан от Baker Tilly.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До председателя и Управителния съвет
на Европейската централна банка
Франкфурт на Майн

Доклад за одита на финансовия отчет

Становище

Ние извършихме одит на финансовия отчет на Европейската централна банка (наричана по-нататък „Институцията“), който включва баланса към 31 декември 2018 г., отчета за приходите и разходите, резюме на важните аспекти на счетоводната политика и други обяснителни приложения.

По наше мнение приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Институцията към 31 декември 2018 г. и за резултатите от финансовите ѝ операции през годината, приключваща на същата дата, в съответствие с принципите, установени от Управителния съвет и изложени в Решение (ЕС) 2016/2247 на ЕЦБ от 3 ноември 2016 г. относно годишните отчети на ЕЦБ (ЕЦБ/2016/35) (изменено).

Основа на становището

Ние проведохме одита в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Задълженията ни по тези стандарти са описани по-подробно в раздела *Задължения на одиторите при одита на финансовия отчет* на нашия доклад. Ние сме независими от Институцията в съответствие с етичните изисквания в Германия, които се отнасят за нашия одит на финансовия отчет и които са в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни етични стандарти на счетоводителите (Кодекс на IESBA), и изпълнихме другите си етични задължения в съгласие с тези изисквания. Считаме, че получените от нас одитни доказателства са достатъчна и подходяща основа за изразяване на становище.

Друга информация

За другата информация отговаря Изпълнителният съвет. Категорията „Друга информация“ включва информацията, включена в годишния доклад на ЕЦБ и в доклада на ръководството, но не включва финансовия отчет на ЕЦБ и нашия одиторски доклад за него.

Становището ни за финансовия отчет не обхваща тази друга информация и ние не изразяваме никакво потвърдително заключение за нея.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет имаме задължение да прочетем другата информация и при това да отбележим дали тя е в съществено несъответствие с финансовия отчет и дали онова, което сме научили при одита или от друг източник, изглежда съществено невярно отразено.

Задължения на Изпълнителния съвет на Европейската централна банка и на лицата, натоварени с общо управление във връзка с финансовите отчети

Изпълнителният съвет отговаря за изготвянето и честното представяне на финансовия отчет в съответствие с установените от Управителния съвет принципи, които са изложени в Решение (ЕС) 2016/2247 на ЕЦБ от 3 ноември 2016 г. относно годишните отчети на ЕЦБ (ЕЦБ/2016/35) (изменено), и за вътрешния контрол, считан от Изпълнителния съвет за необходим с оглед недопускане на съществени неточности във финансовия отчет, независимо дали умишлени или поради грешка.

При изготвянето на финансовия отчет Изпълнителният съвет отговаря за оценката на способността на Европейската централна банка да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, както е целесъобразно, въпросите, свързани със статута на действащо предприятие, и използвайки принципа на действащото предприятие като основа за счетоводството.

Лицата, натоварени с общо управление, имат задължението да упражняват надзор над процеса на финансовото отчитане на Институцията.

Задължения на одиторите при одита на финансовия отчет

Нашата цел е да се убедим с разумна степен на сигурност, че като цяло финансовият отчет не съдържа съществени неточности, независимо дали умишлени или поради грешка, и да представим одиторски доклад, включващ нашето становище. „Разумна степен на сигурност“ представлява висока степен на сигурност, но не и гаранция, че проведенният в съответствие с МОС одит непременно ще открие съществени неточности, ако такива съществуват. Неточности могат да се получат умишлено или поради грешка и се считат за съществени, ако може разумно да се очаква, че поотделно или в своята съвкупност биха повлияли върху икономически решения на ползвателите, взети въз основа на финансовия отчет.

Като част от одита, в съответствие с МОС, в цялото планиране и извършване на одита ние прилагаме професионална преценка и поддържаме професионално скептичен подход. Освен това:

- Идентифицираме и подлагаме на оценка рисковете от съществени неточности, независимо дали умишлени или поради грешка; определяме и прилагаме процедури за одит, отговарящи на тези рискове, и събираме одитни доказателства, които са достатъчни и подходящи за основа на нашето становище. Рискът да не открием

умишлена съществена неточност е по-висок, отколкото за съществена неточност в резултат от грешка, тъй като умишлената неточност може да е свързана с тайно споразумение, подправяне, умишлен пропуск, невярно представяне или незачитане на вътрешния контрол.

- Запознаваме се с вътрешния контрол, свързан с одита, с цел да разработим процедури за одит, които са подходящи за условията, но не и с цел да изразим становище относно ефективността на вътрешния контрол на организацията.
- Оценяваме доколко са подходящи прилаганите счетоводни политики и доколко са разумни приблизителните счетоводни оценки и свързаните с тях оповестявания от страна на ръководните органи.
- Представяме заключение доколко е подходящо прилагането от ръководните органи на счетоводния принцип на действащото предприятие, както и, въз основа на получените одитни доказателства, дали е налице съществена несигурност във връзка със събития или обстоятелства, които биха могли да поставят под значително съмнение способността на организацията да продължи дейността си като действащо предприятие. Ако заключим, че е налице съществена несигурност, сме задължени в одиторския си доклад да привлечем вниманието към свързаните с това оповестявания във финансовите отчети, или, ако тези оповестявания са незадоволителни, да изменим становището си. Заключениеята ни се основават на одитни доказателства, получени до датата на одиторския доклад.
- Извършваме оценка на цялостното представяне, структурата и съдържанието на финансовия отчет, включително оповестяванията, и на това доколко във финансовия отчет трансакциите и събитията са изложени по начин, който осигурява достоверно представяне.

Наше задължение е да разговаряме с лицата, натоварени с общо управление, относно, наред с останалото, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от него, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на одита

Франкфурт на Майн, 13 февруари 2019 г.

Baker Tilly GmbH & Co. KG
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
(Düsseldorf)

Ralph Hüsemann
Wirtschaftsprüfer

Dr. Stefan Wolfgang Fischer
Wirtschaftsprüfer

Бележка за разпределянето на печалби/загуби

Тази бележка не е част от финансовия отчет на ЕЦБ за 2018 г.

В съответствие с член 33 от Устава на ЕСЦБ нетната печалба на ЕЦБ се прехвърля в следната последователност:

- а) размер, определен от Управителния съвет, който не може да превишава 20 % от нетната печалба, се прехвърля в общ резервен фонд, чиято горна граница е равна на 100 % от капитала; и
- б) останалата нетна печалба се разпределя между притежателите на дялове в ЕЦБ, пропорционално на размера на внесените от тях дялове.⁵³

В случай на претърпяна от ЕЦБ загуба недостигът може да се компенсира от общия ѝ резервен фонд и при необходимост, с решение на Управителния съвет, от паричния доход за съответната финансова година пропорционално и до размера на сумата, разпределяна между НЦБ в съответствие с член 32.5 от Устава на ЕСЦБ.⁵⁴

Нетната печалба на ЕЦБ за 2018 г. възлиза на 1575 млн. евро. Съгласно решение на Управителния съвет на 31 януари 2019 г. се извърши междинно разпределение на печалбата на стойност 1191 млн. евро между НЦБ от еврозоната. Освен това Управителният съвет взе решение да разпредели между НЦБ от еврозоната оставащата печалба в размер на 384 млн. евро.

	2018 г. млн. евро	2017 г. млн. евро
Печалба за годината	1 575	1 275
Междинно разпределение на печалбата	(1 191)	(988)
Печалба след междинното разпределение на печалбата	384	287
Разпределяне на останалата печалба	(384)	(287)
Общо	0	0

⁵³ НЦБ извън еврозоната нямат право да получават дял от разпределимата печалба на ЕЦБ и не са задължени да покриват претърпени от нея загуби.

⁵⁴ Съгласно член 32.5 от Устава на ЕСЦБ паричният доход на НЦБ се разпределя помежду им пропорционално на внесените от тях дялове от капитала на ЕЦБ.

© Европейска централна банка 2019

Пощенски адрес 60640 Frankfurt am Main, Germany
Телефон +49 69 1344 0
Уебсайт www.ecb.europa.eu

Всички права запазени. Разрешава се възпроизвеждането с образователна и нетърговска цел при изрично позоваване на източника.

За специфичната терминология можете да използвате [речника на ЕЦБ](#) (само на английски език).

PDF

ISBN 978-92-899-3704-7, ISSN 2443-4922, doi:10.2866/879496, QB-BS-19-001-BG-N